

International Agency for
Research on Cancer
(IARC)

International Association of Cancer
Registries
(IACR)

CanReg-4 **BİLGİSAYAR PROGRAMI**

Descriptive Epidemiology Production Group/Data Analysis and Interpretation
Group 150, Cours Albert Thomas, 69372 Lyon Cedex 08, FRANCE Tel: +33 4 72
73 84 85 Fax: +33 4 72 73 85 75 Email: dep@iarc.fr
IARC, Lyon, June 2008

Bu Kitap Canreg-4 Manuel kitabından çevrilmiştir.

CanReg-4 820

ISBN: 978 975 590 350-7

ÇEVİRİYİ YAPANLAR

Dr. Emire OLCAYTO

Aysun KAVAK ERGÜN

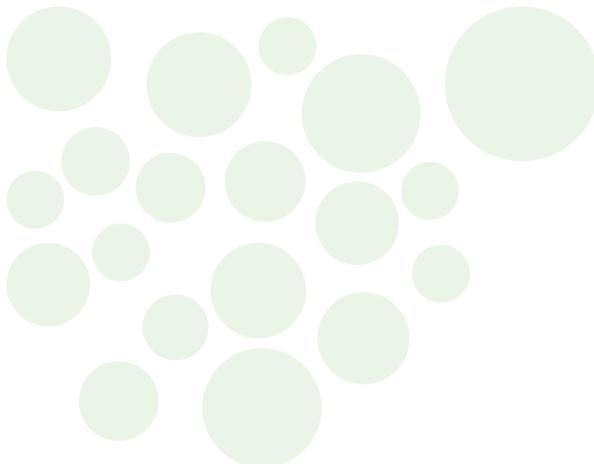
Pervin SERTBARUT

Katkılarından dolayı Dr. Sultan ESER'e, Dr. Cankut YAKUT 'a, Dr. Saniye
ÖZALAN'a, Dr. Hülya KARAKILINÇ 'a teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	5
1.1. Giriş	6
1.2 Dünyada Kanser	7
1.2.1 Kanser Kayıt Merkezlerinin Katkısı.....	7
1.2.2 Dünyadaki CanReg-4 Kullanımı	8
1.3 Programa Genel Bakış	8
1.3.1 Veri Girişi	8
1.3.2 Analizler.....	10
1.3.3 Sistem Yönetimi	10
2. Program Kurulumu	11
2.1 CanReg-4 Kurulumu	12
2.1.1 Program Kurulumu	12
2.1.2 Sistem Yedeği Oluşturma.....	13
2.2 Menü Yapısı	17
3. Veri Girişi	19
3.1 Veri Girişi Ana Menüsü.....	20
3.2 Kayıt Düzenle/Ekle.....	21
3.2.1 Kayıt Düzenle / Ekle / Sil	21
1) Kayıt Düzenleme	22
2) Tümör.....	23
3) Kurum ve İzlem	24
1) Veri Kontrolü, Depolanması ve Silinmesi.....	25
1) Kontrol Durumu.....	25
(1-1) Zorunlu Değişkenler.....	26
(1-2) Adı ve Cinsiyeti.....	26
(1-3) Çapraz Kontroller	26
(1-4) Kontrol Durumu Sonuçları	27
2) Kişi Arama	27
3) Kayıt Durumu	28
(3-1) Askıda	29
(3-2) Onaylı.....	29
(3-3) Silinmiş.....	29
2) Çoğul Primerler	29
3.2.2 Veri Seçimi	30
3.2.3 Görüntülenecek değişkenlerin ekranдан seçimi	32
1) Görüntülenecek değişkenlerin değiştirilmesi	33
2) Değişken yerlerinin seçimi	33
3) Tabloyu yeniden oluşturmak.....	33
3.3 Sözlük	33
3.4 İmport	37
(1) İmport Edilecek Kayıt Dosyasının Hazırlanması.....	37
(2) Kayıtların import edilmesi	38
(2-1) Tutarlılıklar	39

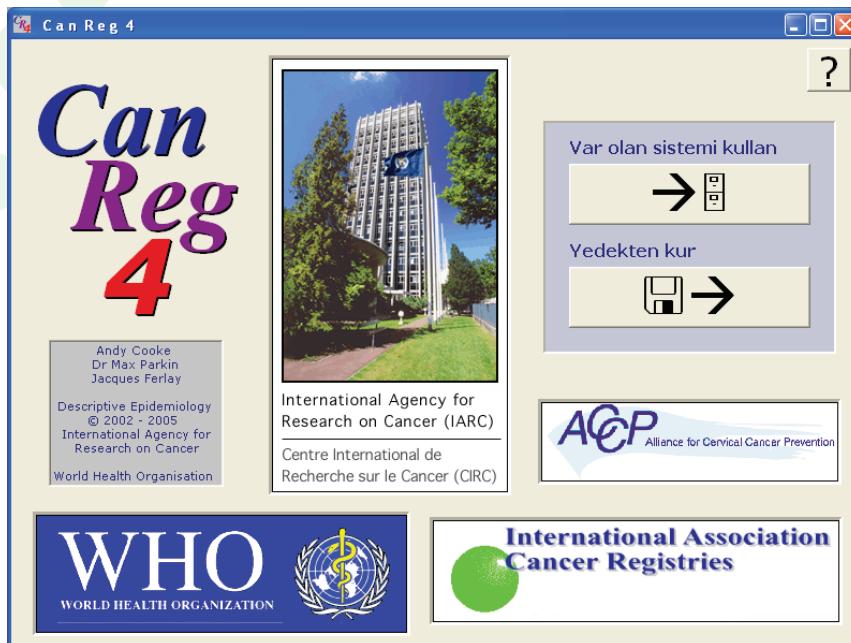
(2-2) Max. Satır ve Yalnızca Deneme	39
(2-3) CanReg-4 Verisi: Geçerlilik kontrolü seçeneklerini seçebilirsiniz.	39
(3) İmport edilecek değişkenlerin seçilmesi	40
(4) İmport Dosyası	41
4. Analiz	43
4.1. Analiz ön menüsü	44
4.2 Frekans Dağılımlar	45
4.3 İnsidans Tabloları	46
(1) Filtre	46
(2) Tarih	47
3) Bu N.V.S. ni Düzenle	47
4) N.V.S. Sil	47
5) İnsidans Tarih Aralığı	48
6) Tabloların Hazırlanması	48
4.4 Raporlar/Eksport	48
4.4.1 İstenen özellikteki kayıtların eksport edilmesi	49
4.4.2 Eksport edilecek değişkenlerin seçimi	49
4.4.3 Eksport için dosya formatı seçimi	49
1) Başlık ve Değişken İsimleri	49
2) Eksport Dosya Seçenekleri	50
3) Veriyi Dosyaya Yaz	51
4) EpiInfo6 'yı çalıştır	51
4.5. Frekans/Tablolar	51
1) Frekanslar	51
2) Tablolar	51
3) Seçenekler	52
4) Clear	52
4.6 Epi-Info 6	52
4.6.1 Epi-Info6 Ekranı	53
5. Sistem Yönetimi	55
5.1 Sistem Yönetimi Ön Menüsü	56
5.2 Çalışma Dosyaları	57
5.3 Yedekleme	57
5.3.1. Yedek Al	57
5.3.2. Başka Yere Kopyala	58
5.4 İsim/Cinsiyet Kontrolü	58
5.4.1 Cinsiyete Göre İlk Adları Göster	58
5.4.2 Cinsiyete Göre İlk Ad Veri Tabanını Yeniden Oluştur	59
5.5 Dublikasyon Arama	59
5.6 Kullanıcı/Şifre	60
5.6.1 Kullanıcı Şifresi ve Düzenlenmekte Olan Kayıtlar	60
5.6.2 Veri Tabanı Şifresi (Yalnızca Yönetici)	61
5.6.3 Kullanıcılar (Yalnızca Yetkili)	62
5.7 Seçenekler	63
5.8 CanReg-4 Bilgisayar Programı Kullanımında Dikkat Edilmesi Gereken Konular	64

1. GİRİŞ

1.1. Giriş

CanReg-4 programı nüfus tabanlı kanser kayıt merkezleri için dizayn edilmiş yapılandırılabilir bir bilgisayar programıdır. CanReg-4, IARC'ın eski Tanımlayıcı Epidemiyoloji Birimi (şimdiki Tanımlayıcı Epidemiyoloji Üretim Grubu/ Veri Analizi ve Yorumlama Grubu) tarafından, üyeleri için yazılmıştır ve IARC'ın web sitesinde (<http://www.irc.com.fr>) yer almaktadır.

CanReg-4, son yayınlanan ICD-O-3'e göre hazırlanmış kontrolleri içerir. Veri giriş modülü nadiren ya da az görülen vakalar için kontroller yapar, dublikasyon-çögül primerleri olasılık kullanarak kontrol eder, bunun için de ICD-10'u kullanır. Pratik kullanıma izin veren analiz başlıkları, frekans tabloları, raporlar, insidans tablolarını içerir ve daha fazla analiz için kullanılabilen DSÖ'nün Epi-Info6 arayüzü kolay kullanım sağlar. CanReg-4 Windows tabanlı tüm ağlara uyumludur ve pek çok dile çevrilebilme yeteneği vardır.

1.2 Dünyada Kanser

Kanser dünyada çok büyük bir sağlık problemidir. Global Kanser İstatistikleri 2002'ye göre 2002 yılında, 10,8 milyon yeni kanser vakası, 6,7 milyon ölüm ve 24,6 milyon kanserli hasta (5 yıl içinde tanı konacak olan) olacaktır (Globocan 2002).

1.2.1 Kanser Kayıt Merkezlerinin Katkısı

Kanser kayıt merkezleri belli bir bölgedeki yeni kanser vakalarını, kanserin ortaya çıkma ve karakteristik bilgilerini de içerecek şekilde toplar. Bu bilgiler hem

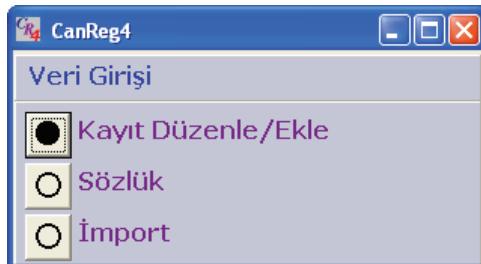
toplumdaki malign hastalıkların etkisini değerlendirmek hem de kanser kontrolü ölçümelerini planlamak ve değerlendirmek için gereklidir. Aynı zamanda, kanser kayıt verilerine dayanan araştırmalar kanserin örneğin; kronik enfeksiyon, diyet, radyasyon, genetik özellik, yaşam biçimini gibi muhtemel nedenlerinin ipuçlarını verebilir.

1.2.2 Dünyadaki CanReg-4 Kullanımı

2001 yılında yayımlanan bu versiyonu 75 ülkedeki 150'den fazla kayıt merkezinde kullanılmaktadır. Dünya çapında düzenlenen eğitimlerde, programın kullanımı ve Onkoloji Hastalıkları Uluslararası Sınıflandırması 3. versiyonu olan ICD-O-3 kodlama sistemi anlatılmıştır.

1.3 Programa Genel Bakış

1.3.1 Veri Girişи

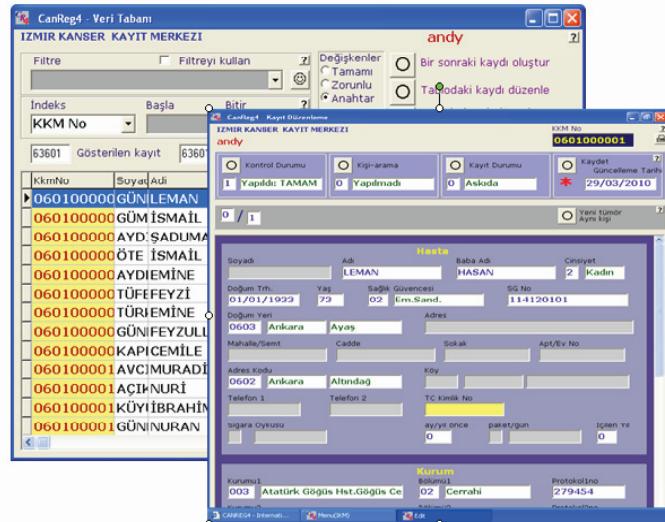
Veri girişи CanReg-4 programına yeni vaka bilgilerinin girişleri ve veri geçerliliği kontrolü için en önemli fonksiyondur. Veri girişи yapmak için direkt olarak “veri girişи -> ‘Kayıt Düzenle/Ekle’ ya da dışarıdan bir veri dosyasını yüklemek için “veri girişи->’import’ seçeneklerini kullanabilirsiniz. Yüklenmek istenen dosyaların Aşağıdaki formatta hazırlanması gereklidir:

- Tab ile ayırlılmış (tab delimited)

- Virgülle ayrılmış (comma delimited)
- Boşluk (bar delimited) ile ayrılmış

Detaylar girildiğinde, kullanıcı direk girişler için ‘Kontrol Durumu’nu ya da import için ‘Kontrol Yap’ seçeneğini kullanarak nadiren görülebilecek veya geçersiz kombinasyonları kontrol etmelidir. (Örn: topografi/morfoloji, cinsiyet/topografi, cinsiyet/morfoloji, yaş/morfoloji, ilk ismi /cinsiyeti gibi) Aynı zamanda kullanıcılar; bu kişinin daha önce kayıt merkezinde kaydedilip edilmediğini, aynı tümör bilgisi olup olmadığını (dublikasyon) ya da primer yeri önceinden başka olan bir tümör olup olmadığını anlamak için, ‘Kişi Arama’ yapmalıdır. İnsanların isimleri farklı yazılabilirler bile, fonetik isimlerin basitleştirilmesi ve kişisel bilgilerindeki detayların uyma olasılığı araştırmaya yardımcı olacaktır.

Yeni kayıt sadece, kontrol ve kişi aramadan geçtiğinde onaylı vaka olarak kaydedilir. Analizlerde aşağıdaki vakalar hariç onaylı vakalar kullanılır. İnsidans oranları hesaplamak için sadece ölüm sertifikalı vakaları girmeyi unutulmamalıdır.

1.3.2 Analizler

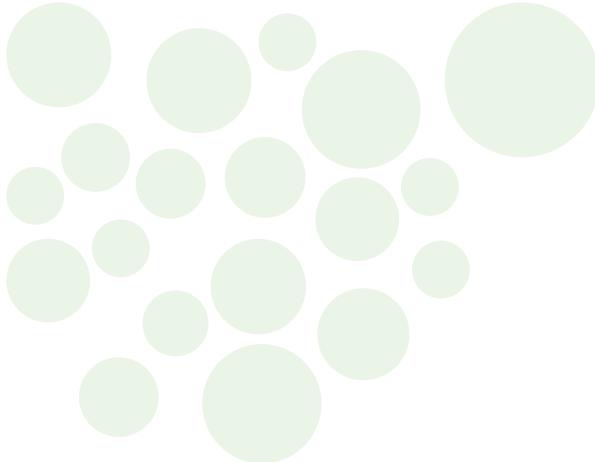
CanReg-4 programı, temel özetlemeleri, analizleri, kanser insidans oranlarının hesaplamaları ve Epi-Info6 programının kullanımı gibi başlıklarını içerir.

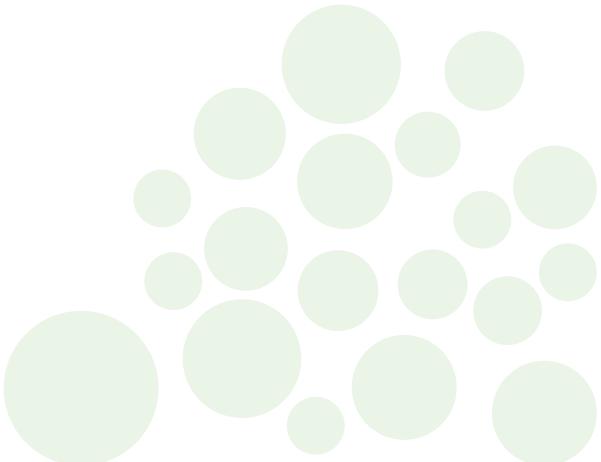
1.3.3 Sistem Yönetimi

Sistem Yönetimi başlığında kullanıcılar, çalışma dosyalarını, yedekleme ve veri tabanı dosyalarını, kalite güvencesi için kontrol ve araştırmaları görebilirler. Aynı zamanda kullanıcılar, kullanıcı adı/şifre gibi bilgilerini ve izin düzeylerini değiştirebilirler.

2. PROGRAM KURULUMU

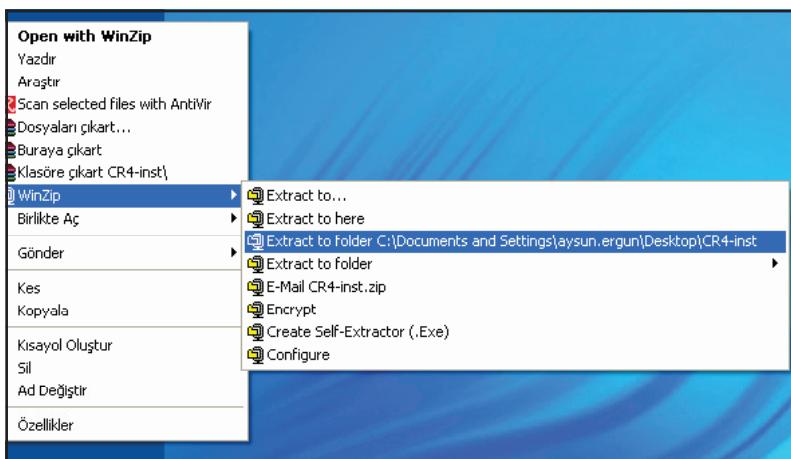
2.1 CanReg-4 Kurulumu

CanReg-4 IARC'nin web sitesinden (<http://www.iacr.com.fr/>) indirilebilir. CanReg-4'ün ilk kullanımında , kullanıcı IARC 'in vereceği , sisteme gerekli olan (.MBO, .OB, .DB) dosyalarına ihtiyaç duyar. Kullanıcılar kayıt merkezini temsil eden üç karakterli bir kod kullanmalıdır. (Örneğin; Ankara Kanser Kayıt Merkezi İçin ANK)

2.1.1 Program Kurulumu

CanReg-4 yapılandırılabilir bir programdır, her kayıt merkezi ihtiyacına uygun olarak kurulabilir. Programı çalıştırılabilmek için, ortak dosyaları kurmalısınız sonra ‘Yedekten Kur’ ile kendi kayıt merkezinizin dosyalarını (Sistem Tanımlamaları, Sözlük Kodları, Veri gibi) “Yedek” ten yükleyebilirsiniz.

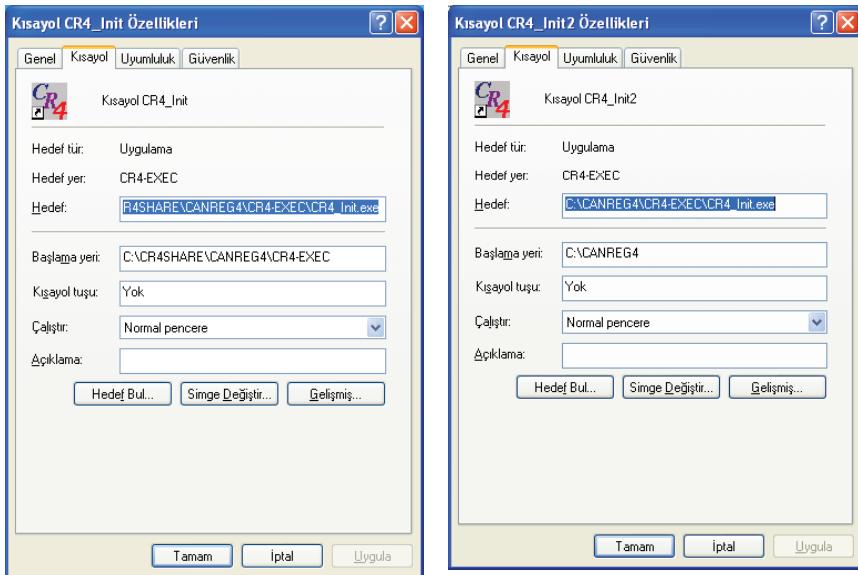
1. <http://www.iacr.com.fr/canreg4.htm> internet sitesinden CR4-INST.ZIP dosyası masa üstüne kaydedilir.
2. Winzip kullanılarak, sıkıştırılmış olan dosyalar yine masa üstüne açılır.

3. ‘Install Bat’ a çift klik yapın, kurulumu başlatmak için herhangi bir tuşa basın.

4. Kurulum tamamlandıında CR4SHARE klasörü otomatik olarak olacaktır.

5. CanReg-4 kısayolunu masa üstüne almak için; “Bilgisayarım /Yerel Disk C / CR4Share / CanReg-4 / CR4-Exec” içinden “CR4-Init.exe” sağ tuş klikleyerek ‘Gönder’ seçilir. ‘Masaüstü (Kısa Yol)’ seçilir. Bu kısa yolu masa üstünden bulup yeniden adlandırabilirsiniz.

6. Eğer bilgisayarın hafızasında boşluk olsun isterseniz masa üstündeki Cr4-Inst klasörü silebilirsiniz.

2.1.2 Sistem Yedeği Oluşturma

Eğer kanser kayıt merkezindeki bilgisayarınıza CanReg-4 kurdusunuz “Var olan sistemi kullan” kliklenerek “Kullanıcı Adı/Şifre” paneli açılır.

Eğer kurduğunuz CanReg-4 programını daha önce hiç kullanmadıysanız; sistemin yedek dosyalarını “Yedekten Kur”dan aşağıda gösterildiği gibi kurmalısınız.

CR4-***.MBO: temel veri tabanı yedek dosyasıdır (eğer hiç veri kaydı yok ise bu dosya olmaz, bu durum CanReg-4 kullanımını engellemez.)

CR4-***.DB, CR4-***.OB Sözlük ve diğer sistem yedekleridir.

1) CanReg-4 sistem yedek dosyalarını yerleştirme: CR4-***.MBO, CR4-***.DB, CR4-***.OB aşağıda açıklandığı gibi kullanılacaktır.

***, 3 basamaklı kayıt merkezi kodudur. Türkiye'deki merkezler için;

Ankara KKM kodu ANK

Antalya KKM kodu ANT

Edirne KKM kodu EDN

Eskişehir KKM kodu ESK

Erzurum KKM kodu ERZ

İzmir KKM kodu IKM

Samsun KKM kodu SAM

Trabzon KKM kodu TRA

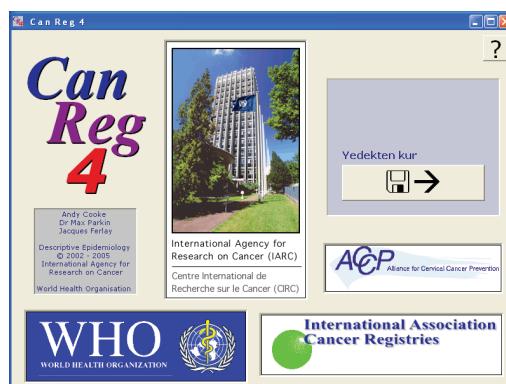
Gaziantep KKM kodu GKM

Malatya KKM Kodu MKM

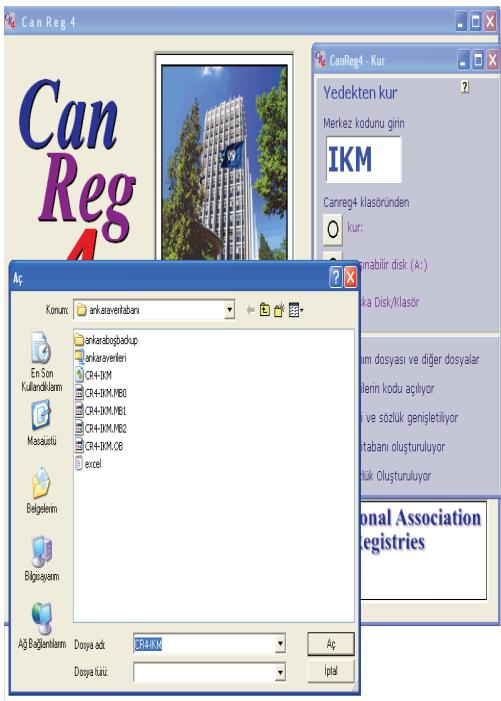
olarak belirlenmiştir.

2) CanReg-4 ikonu programı başlatmak için kliklenir.

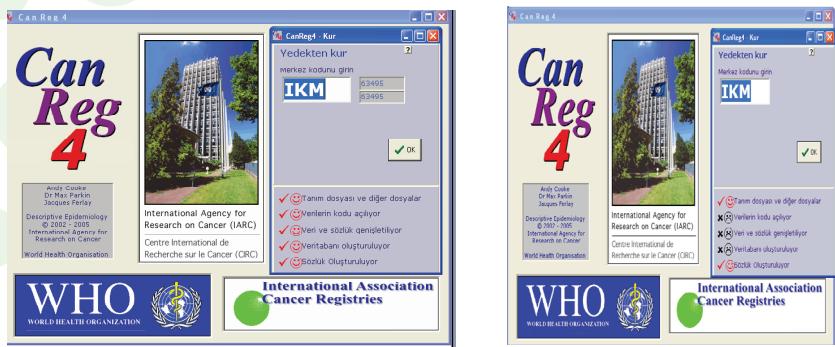
3) “Yedekten kur” seçeneği tıkla.

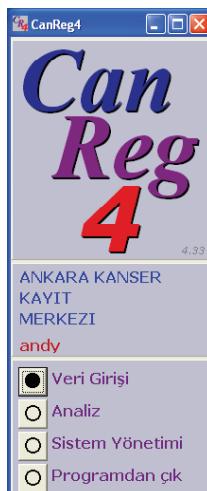
4) Yedekten kur sayfasına 3 basamaklı kayıt merkezi kodunu girin ve sistem yedek dosyalarının bulunduğu yeri seçin.

- 5) CR4-***.DB seçin ve OK klickleyin.
- 6) Yedek dosyaları başarıyla yüklendiğinde kırmızı işaretini çıkar. OK klickleyince; Giriş ekranı görülür. (Eğer ilk kullanımda CR4-***.MBO dosyaları yoksa “Verilerin kodu açılıyor”, “Veri ve sözlük genişletiliyor”, “Veri tabanı oluşturuluyor” başlıklarını için yüz çıkar. Bu sistem hatası ya da başarısız olmak anlamına gelmez devam etmek için klik yapın.)

- 7) Yeni kurulumlar için, kullanıcı adı “xxxxxx”, şifre “xxxxxx”’dur. (Kullanıcı adı ve şifresi daha sonra sistem yönetimi başlığından değiştirilebilir.

- 8) Aşağıda gösterildiği gibi ana menü görünür, programı kullanmaya başlayabilirsiniz.
- 9) Pek çok CanReg-4 başlığında yer alan “?” yardım menüsüdür. (Diğer butonlar bundan daha küçüktür.)

2.2 Menü Yapısı

Çeşitli menü başlıklarları aşağıdaki gibi yapılandırılmıştır.

- Veri Girişi

- Kayıt Düzenle/Ekle (Bak 3.2)
- Sözlük (Bak 3.3)
- İmport (Bak 3.4)

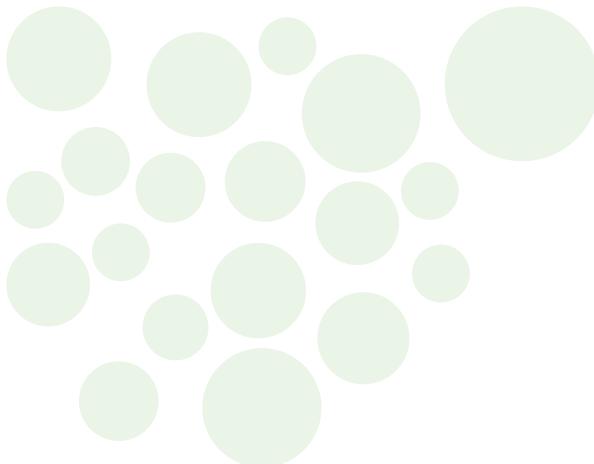
- Analiz

- Frekans Dağılımları (Bak 4.2)
- İnsidans Tabloları (Bak 4.3)
- Raporlar/Export (Bak 4.4)
- Frekans/Tablolar (Bak 4.5)
- Epi-Info 6 (Bak 4.6)

- Sistem Yönetimi

- Çalışma Dosyaları (Bak 5.2)
- Yedekleme (Bak 5.3)
- İsim Cinsiyet Kontrolü (Bak 5.4)
- Dublikasyon Kontrolü (Bak 5.5)
- Kullanıcı/Şifre (Bak 5.6)
- Seçenekler/Ayarlar (Bak 5.7)

Programdan Çık

3. VERİ GİRİŞİ

3.1 Veri Girişi Ana Menüsü

Veri girişi 3 menuden oluşur; Kayıt düzenle/Ekle, Sözlük, İmport.

Kayıt düzenle/Ekle (Bak 3.2)

Bu başlık direkt veri girişi içindir. Bir veriyi düzeltmek istediğinizde elinizde KKM numarası olmalıdır, yeni bir kayıt eklemek ve silmek için de KKM numarası gereklidir.

Sözlük (Bak 3.3)

Bu seçenek sözlük kodlarının değiştirilebileceği bölümdür. Yalnızca "Yetkili" bu bölümü kullanmakla yetkilidir.

İmport (Bak 3.4)

Bu başlık dışarıdan dosyaların programa aktarılmasını sağlar. Yüklenecek dosyalar aşağıdaki formatta hazırlanmalıdır.

- Tab ile sınırlanmış
- Virgülle Ayrılmış Değişkenler
- Dikey Barla Sınırlanmış

3.2 Kayıt Düzenle/Ekle

Bu başlık direk veri girişi yapar. Bir veriyi düzeltmek istediğinizde elinizde KKM numarası olmalıdır, benzer şekilde yeni bir kayıt eklemek ya da silmek için de KKM numarası gereklidir. Bu başlık aynı zamanda bir kaydı kişi olarak düzeltmeye ya da kişinin kanser bilgilerini görmeye izin verir.

KkmNo	Soyadı	Doğumtarih	Cins	YaY	Adrkode	Tanı	Tanitar	To
0635000000	AKDİMESUT	19580527	1	47	200001	20060126	34	
0635000000	KÖYIAYŞE	19760101	2	30	061701	20060508	41	
0635000000	İBR/TURGUT	19490102	1	57	061701	20060527	32	
0635000000	KAHİHAYRİ	19641105	1	41	330001	20060913	44	
0635000000	KOMAYSE	19430201	2	63	061901	20060829	20	
0635000000	KİN/NAZIM	19410101	1	65	330001	20060717	15	
0635000000	ERDİMUSTAFA	19481101	1	57	060002	20061020	16	
0635000000	SERİBAHATTİN	19401011	1	62	440002	20060613	80	
0635000000	ERDAKALI RIZA	19550101	1	51	601001	20061017	38	
0635000000	KAR/PEMBE	19450401	2	61	520001	20060703	71	
0635000000	YILCİSMAL	19560202	1	50	061904	20060701	42	
0635000000	KUL/AYŞE	19860723	2	20	330401	20061108	34	
0635000000	TARISUZAN	19350101	2	71	060701	20060422	50	
0635000000	TÜCFEVZİ	19420613	1	64	600004	20061004	80	

3.2.1 Kayıt Düzenle / Ekle / Sil

Pencerenin üst sağ köşesindeki butonları kullanarak yeni bir kayıt yapabilir ya da daha önceki kaydı düzenleyebilirsiniz.

Eğer hastanın daha önce kaydedilmediğini doğruladıysanız “Bir Sonraki Kayıt Oluştur” başlığı ile yeni boş bir form açılır.

KkmNo	Soyadı	Doğumtarih	Cins	YaY	Adrkode	Tanı	Tanitar	To
0635000000	AKDİMESUT	19580527	1	47	200001	20060126	34	
0635000000	KÖYIAYŞE	19760101	2	30	061701	20060508	41	
0635000000	İBR/TURGUT	19490102	1	57	061701	20060527	32	
0635000000	KAHİHAYRİ	19641105	1	41	330001	20060913	44	
0635000000	KOMAYSE	19430201	2	63	061901	20060829	20	
0635000000	KİN/NAZIM	19410101	1	65	330001	20060717	15	
0635000000	ERDİMUSTAFA	19481101	1	57	060002	20061020	16	
0635000000	SERİBAHATTİN	19440101	1	62	440002	20060613	80	
0635000000	ERDAKALI RIZA	19550101	1	51	601001	20061017	38	
0635000000	KAR/PEMBE	19450401	2	61	520001	20060703	71	
0635000000	YILCİSMAL	19560202	1	50	061904	20060701	42	
0635000000	KUL/AYŞE	19860723	2	20	330401	20061108	34	
0635000000	TARISUZAN	19350101	2	71	060701	20060422	50	
0635000000	TÜCFEVZİ	19420613	1	64	600004	20061004	80	

“Bir Sonraki Kaydı Oluştur” seçilmiş ise “kayıt düzenleme” ekranı açılır. KKM Numarası “???????????” olarak görülür, fakat kayıt düzgün yapılrsa, olgu için KKM numarası üretilir.

1) Kayıt Düzenleme

“Kayıt düzenleme” ekranında, Kurum, Hasta, Tümör, Tedavi, İzlem bilgi giriş ekranı ve geçerlilik kontrolü için Kontrol Durumu, Kişi Arama ve Kayıt Durumu bulunmaktadır.

Yeni kanser hastasına ait, adı, cinsiyeti, yaşı, doğum tarihi (gg/aa/yyyy), adresi, oturduğu yer gibi kişisel bilgileri hasta bölümüne girebilirsiniz. Düzeltmek istediğiniz değişkenleri sadece oraya klikleyerek girebilirsiniz. Değişkenlere tıkladığınızda cinsiyet, il kodu, kurum kodları, gibi bilgiler combo box'tan seçilerek de girilebilir.

2) Tümör

Bu bölümde Topografi, Morfoloji, Davranış, Tanı tarihi, Tedavi Bilgileri gibi tümör bilgilerini girebilirsiniz. Tümör bilgileri Uluslararası Onkoloji Hastalıkları

Klasifikasyonun üçüncü revizyonu olan ICD-O-3'te sınıflandırılmıştır. Uluslar arası Hastalıklar Klasifikasyonun Onuncu revizyon olan ICD-10 ve Uluslar arası Çocukluk Çağı Kanser Klasifikasyonu olan ICCC bilgileri, yeni kayıt "kontrol"den geçince bu kodlar otomatik olarak program tarafından oluşturulur. Aynı zamanda bu bilgiler değişkenler girilirken sözlükte yer alan bilgilerdir ve combo box'tan da seçilebilmektedir.

3) Kurum ve İzlem

Kurum			
Kurumu1 001	Izmir Atatürk Eğitim H.	Bölümü1	Protokol1no
Kurumu2		Bölümü2	Protokol2no
Kurumu3		Bölümü3	Protokol3no
Kurumu4		Bölümü4	Protokol4no
İzlem			
Hastanın Durumu 2 Vefat	Son Izlem/Olüm Trh. 15/02/2006	Kayıt Tarihi 13/10/2004	İlk tanı yeri
Kayıt Elemani 005	CanReg Kayıt	Öncelik	
Güncelleme	Notlar		

Kurum bilgilerine hastanın tanının konduğu hastane bilgilerini girebilirsiniz, buradan hasta bilgileriyle ilgili izlemi ve hatta hastanın durumu da takip edebilirsiniz. İzlem bölümünde hastanın son izlemi ve durumuna ilişkin tarihi girebilirsiniz. Yine sözlükte yer alan bazı değişkenler kurum bilgileri gibi otomatik olarak çıkabilir.

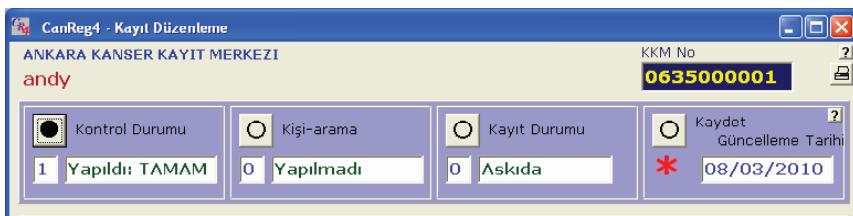
- “**Kayıt Düzeltme**” ya da “**KKM No Düzeltme**” klikleyerek yeni bir kayıt oluşturabileceğiniz gibi var olan veriyi de değiştirebilirsiniz (**düzeltebilirsiniz**).
- “**Kayıt Düzeltme Ekrانında**” veri tablosunda mavi ışıkla renklendirilmiş olan kayıt düzeltilebilir.
- “**Kayıt Numarası Düzeltme**” bir KKM numaranız varsa bu numarayı girerek düzeltebilirsiniz. Var olan numarayı düzeltbilirsiniz ya da yeni kayıt için

oluşturulmuş bir numara da olabilir. BU DÜZELTMEYİ ÖZELLİKLE KKM NO VARSA KULLANIN.

Veri girişi ya da düzeltme işlemi bittiğinde mutlaka “Kontrol” işlemi aşağıda anlatıldığı gibi çalıştırılmalıdır.

1) Veri Kontrolü, Depolanması ve Silinmesi

Veri giriş aşaması bittiğinde “Kontrol Durumu” , “Kişi Arama” ve “Kayıt Durumu” verinin kaydedilmesi için çalıştırılmalıdır. Bir veri düzeltilmek istenirse değişiklikleri kaydetmek için doğruluk (geçerlilik) kontrolü prosedürü (Kontrol Durumu, Kişi Arama ve Kayıt Durumu) gerçekleştirilmelidir. Herhangi bir kaydı silmek için “Kayıt Durumu” kullanılmalıdır.

1) Kontrol Durumu

Veri düzenleme ekranında “Kontrol Durumu” tıklandığında hatalı değişken/ değişkenler pembeye dönüşecektir ve kontrol ekranında detaylı hata mesajı yer alacaktır.

Kontroller için üç ayrı bölüm vardır.
Zorunlu değişkenler, adı ile cinsiyeti
çapraz kontrolü yapılır.

(1-1) Zorunlu Değişkenler

Kayıt merkezine zorunlu değişken olarak tanımlanmış değişkenleri listeler. Bu değişkenlerden bazıları bilinmediği ya da bulunamadığı için doldurulmamış olabilir. “Bilinmeyen” değişken için 9 ya da 99 girilebilir.

(1-2) Adı ve Cinsiyeti

İlk olarak, adı ile cinsiyeti kontrolü yapılır (“ayşe” “erkek” olarak kodlanmış olmamalıdır) Oluşabilecek en önemli hata, adı ve cinsiyeti kontrolü sırasında gerçekleşebilir. Eğer veri tabanına yeni girilen isim yoksa, isim-cinsiyet eşleşmesinin doğru olup olmadığını soran bir pencere çıkar. Eğer “Doğru Yeni İsim” seçerseniz, bu isim veri tabanına eklenecektir. Eğer isim veri tabanında mevcut ise (örn Ahmet- erkek ismi) bunun için yanlış eşleşme (Ahmet Kadın ismi) için ilk adı-cinsiyet kontrolü yapan pencere çıkar ve “Geri Dönüp Kayıt Düzelt” (ilk adı ya da cinsiyeti düzeltmek için) ya da “UNISEX ad olarak değiştir.” olarak değiştirilir. Her iki cinsiyet için de kullanılan isimler veri tabanında “unisex” olarak bulunur. Gerçekten bir hata varsa kayıt düzeltmek için düzeltme ekranına “Yanlış yazılmış” ya da “Kaydı düzeltmek için geri dön” seçilir.

(1-3) Çapraz Kontroller

Bunlar IARC Kontrol programında olduğu gibi tutarlılık incelemeleridir. Bazı kayıtlar “Nadir” koduyla işaretlenmiş olabilir Bazıları da “Geçersiz” olacaktır, örneğin Cinsiyeti= Kadın , Topografi=Prostat. Bunları ancak yetkili “Geçersiz” olarak onaylayabilir veya bunlar veri tabanından düzeltilebilir.

Eğer kayıt her üç bölümden de kontrol edilerek geçirilmiş ise ICD-10 ve ICCC'deki Topografi-Morfoloji bilgileri de kontrol edilmiş olacaktır.

(1-4) Kontrol Durumu Sonuçları

Geçerlilik kontrolü sonuçları aşağıdaki gibi olabilir:

- OK : Hepsi Doğru
- Nadir: Yanlış sayılmaz ama bu kombinasyonun veri tabanında bulunup bulunmadığına bakılmalıdır.
- Geçersiz: Açık bir hata vardır ve bu veriyi aside bırakır, bu nedenle veri insidans gibi hesaplamaların da dışında kalır.

2) Kişi Arama

Kayıt düzeltme ekranında “Kişi Arama” kliklenirse aynı kişiye ait olma olasılığı bulunan tüm veri tabanı “Olasılıklı Uyum” açısından taranır. Doğum tarihi, İkamet Adresi, Kimlik numarası ve ek olarak isim benzerliği gibi tüm kişisel bilgiler araştırılmaktadır. “Kişi arama” ekranında kaydın diğer kayıtlarla uyumu en yüksektен başlayarak “en az uyum” a kadar tablo halinde gösterilir. Tablonun başında ilk satırda düzeltilen kayıt yer alır, diğer satırlarda uyumlu olabilecek diğer kayıtlar sıralanır.

CanReg-4 yalnızca uyumlulukları % olarak gösterir, kaydın aynı kişi olup olmadığına kullanıcı karar verir.

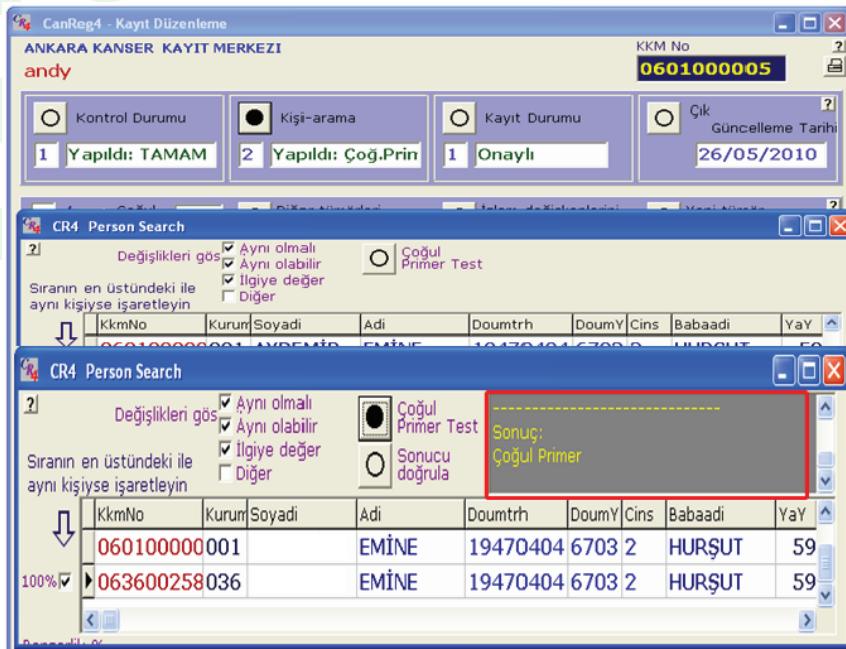
(2-1) Eğer uyumlu bir kayıt bulunamamış ise “Benzer Kayıt Bulunamadı” mesajı çıkar, “OK” klikleyebilirsiniz.

(2-2) Eğer uyumlu vakalar listelenmiş ise,

Eğer aynı kişi olduğunu düşünüyorsanız, sol taraftaki ilgili kutucuğa tık atabilirsiniz. (Uygun olan “Değişkenleri Göster” butonu tıklanır bu değişkenler düzelttilir.) Sonra “Çoğu Primer” butonu görünür, bu buton vakaların benzer (tabii ki dublike olup olmadığını veya (çoğu primer) olup olmadığını görmek için seçilir. CanReg-4’deki çokul primer testi “Uluslararası çokul primer kanserler kurallarına (ICD-O-3, 200 Lyon)” dayanır.

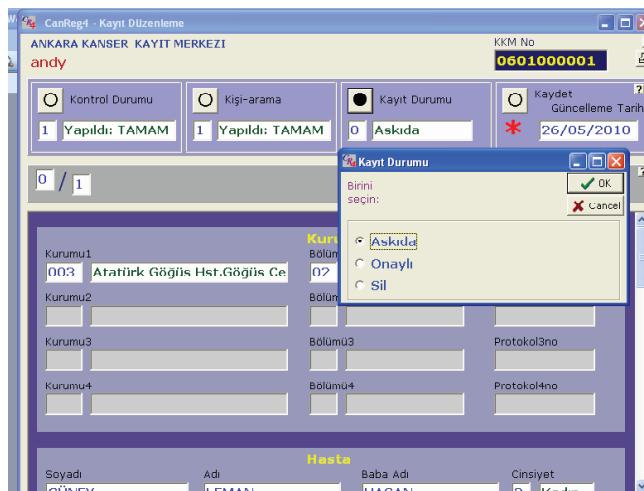
Sonuç gri renkli görüntülenir, “sonucu onayla” kliklenir.

- Eğer kayıt dublike ise yeni bilgilerle kayıt güncellenir ve diğerleri silinir.
- Eğer çokul primer ise, her iki kayıt korunmalıdır ve CP, MP seq, MP tot kutuları da otomatik olarak dolacaktır.

3) Kayıt Durumu

Bu seçenek kullanarak kayıt durumu sonuçları görüntülenir.

(3-1) Askıda

Eğer bir kaydı yeniden kontrol etmek ya da kaldırmak isterseniz “Askıda” seçeneğini seçebilirsiniz. Bu kayıtlarda ya “geçersiz ”Kontrol Durumu” vardır ya da muhtemel dublike vakalardır.

(3-2) Onaylı

Eğer kayıt “Kontrol durumu” ve “Kişi Aramadan” başarıyla geçerse “Onaylı” yapabilirsiniz.

(3-3) Silinmiş

Eğer CanReg-4 programının veri tabanından veri silmek isterseniz çok dikkatli olmalısınız, veri bir kez silindiğinde artık o veri tekrar düzenlenemez. Eğer yaptığınız değişiklerin kaydedilmesini istemiyorsanız, kapatma butonuna basarak Kayıt Düzeltme ekranını kapatabilirsiniz. ()

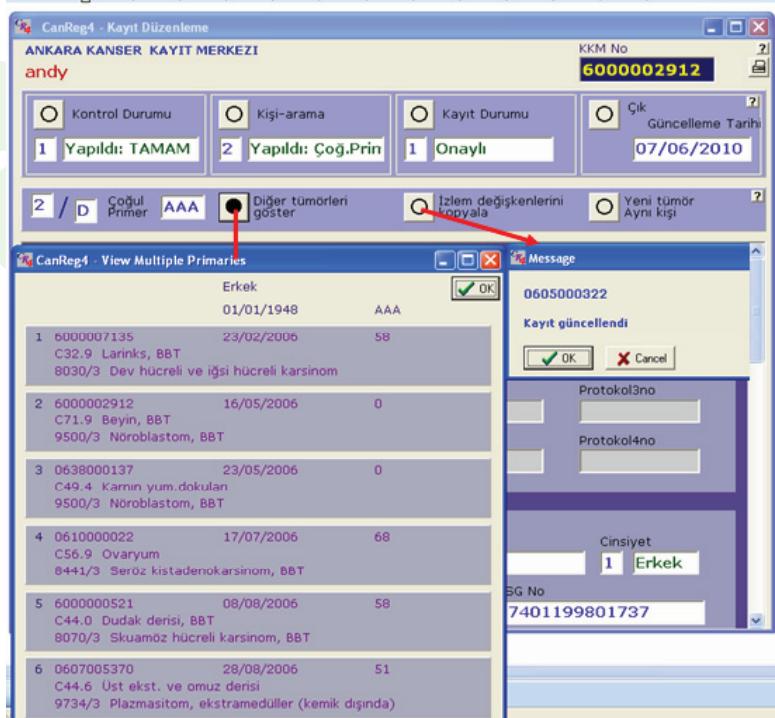
2) Çoğu Primerler

Eğer bir kişinin birden çok primer tümörü varsa buna buna çoğul primer denir. Kayıt Düzenleme sayfasında çoğul primeri ve sıklığı gösteren iki numara vardır. (örn: 2/3 bu hastanın 3 tümöründen ikincisi olduğu, 0/1 eğer çoğul primer olmadığı anlaşılacaktır.

Çoğul primer vakalar ile ilgili olgular için CP değişkeninde otomatik olarak 3 harfli bir kod (AAA dan ZZZ ye kadar) atanır.

Eğer hastanın bundan başka bir tümörünün var olduğundan emin iseniz “Yeni Tümör Aynı Kişi” seçeneği ile yeni bir tümör kaydı açığınızda burada kişisel bilgiler dolu gelir. Çoğul Primer kararı CanReg-4’ün de temel aldığı “Uluslararası Çoğul Primer Kanserler Kurallarına (ICD-O-3, 2000 Lyon)”, dayanmalıdır.

Eğer olgu çoğul primer ise aşağıdaki seçenekler görüntülenebilir.

Diger tümörlere göz atmak gerekirse tümör sıralarına göre incelenebilir.

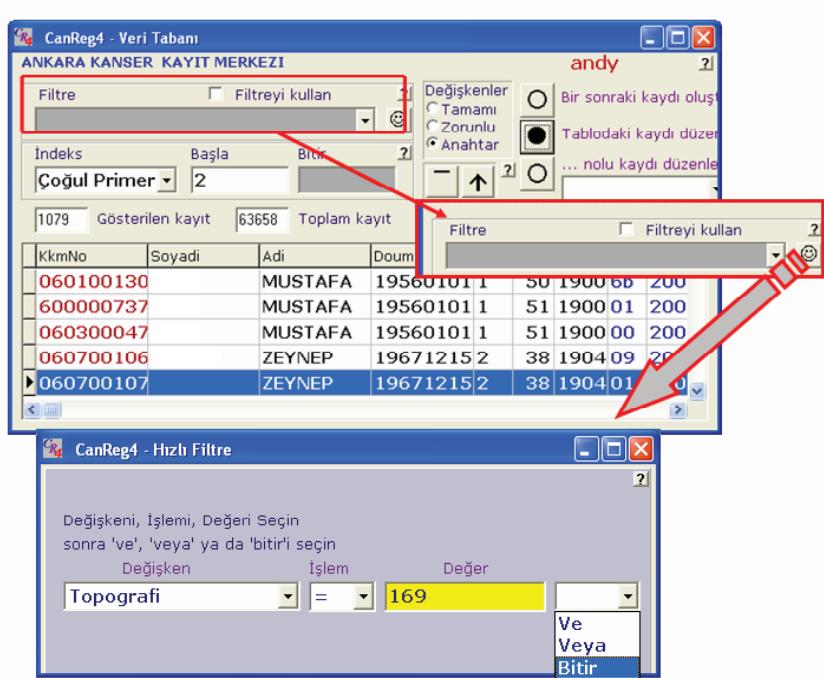
Takip eden değişkenleri kopyala: Eğer "Son Izlem Tarihi" ya da "Durumu" gibi bir değişken düzeltiliyorsanız bu seçenek yeni bilgileri diğer CP'lere kopyalayacaktır.

3.2.2 Veri Seçimi

Herhangi bir koşula uyan vakaları seçmek istediğinizde bu seçenek size yardımcı olur. Veri seçimini CanReg-4'de Filtre ve İndeks seçeneği yapar.

1) Filtre

Filtredeki butonu kliklenir. Hızlı filtre ekranı açılacaktır. Değişkeni seç, işlemi ve değeri girilir. Eğer bir değişken eklemek ya da silmek isterseniz ve/veya/bitir/iptal seçebilirsiniz. Filtreyi iptal etmek için "Filtre Kullan" seçeneğindeki çeki iptal edilir.

Örneğin cinsiyeti erkek, topografisi C 169 olanları seçimi.

KkmNo	Soyadi	Adi	Doumtrh	Cins	YaY	Adrkod	Tani	Tanit
060100002	BAKİ		196001011	46	0608	01	200	
060100004	BAYRAM		194010111	65	0617	08	200	
060100007	MEHMET		193007011	75	0607	01	200	
060100010	HASAN		195903021	46	5000	01	200	
060100010	İDRİS		193203061	73	0609	01	200	

1) İndeks/Aralık

İndeks seçilirse, istenen aralıktaki kayıtlar listelenir. İndeksteki değişkenler comboboxtan seçilebilir. Açılan menüden de değişkenleri seçebilirsiniz. Aynı zamanda değişkenlerin başlangıç ve bitiş değerlerini de seçerek aralık belirleyebilirsiniz. Filtre ekranı indeks seçeneği olmadan da aynı amaçla kullanılabilir.

Verilerin seçilen koşulu sağlama durumunda ‘Gösterilen kayıt’ bölümünde koşula uyan veri sayısı ve ‘Toplam Kayıt’ bölümünde CanReg-4’de kayıtlı tüm verilerin toplam sayısı gösterilir. (yukarıda istenen koşula uyan 29 olgu, toplam 63658 kayıt içerisindeki seçilmişdir.)

3.2.3 Görüntülenecek değişkenlerin ekrandan seçimi

Aşağıdaki kırmızı kutuda gösterilen kısımdan kullanıcı görüntülenmesini istediği değişkenlerin gruplamasını ya da sıralamasını değiştirebilir.

1) Görüntülenecek değişkenlerin değiştirilmesi

Görüntülenmesini istediğiniz değişkenlerin tipini seçin.

- Tamamı: Tüm değişkenler
- Zorunlu: Zorunlu değişkenler (bunlar kayıt düzenleme ekranında girilmesi zorunlu alanlardır.)
- Anahtar : Anahtar değişkenler (Adı, Yaşı, Tanı tarihi, Topografi gibi..)

2) Değişken yerlerinin seçimi

İmleç'in yerini hareket ettirmek için aşağı-yukarı oklarını ve solundaki en üst ve en alt tuşlarını kullanabilirsiniz.

3) Tabloyu yeniden oluşturmak

Eğer veri tabanında değişiklikler yaptıysanız, gösterilen tabloyu güncellemek için bu butonu kullanın.

3.3 Sözlük

Sözlük, CanReg-4 programında kullanılan kodların listesidir. Her bir kayıt merkezinin ihtiyacına yönelik olarak bazı kodlar kullanıcılar tarafından düzenlenebilir.

Sözlük ekranından kullanılmakta olan sözlüğü görebilmek için “Veri Girişi/ Sözlük/Sözlüğü metin dosyasına yazdır” klickleyin. Sözlük ekranından, sözlük kodlarını düzenleyebilirsiniz ve ekleyebilirsiniz. Sözlüğü kaydetmek için “Sözlüğü metin dosyasından yükle” seçeneği kullanılır. Son düzenlediğiniz sözlüğü kaydetmeden önce açık olan diğer tüm ekranları kapatmalısınız.

Sözlük kodu ile tanımlaması arasında iki boşluk bulunmalıdır. Eğer bu şekilde yapılmazsa; sözlük kodu ve tanımlaması yüklenen sözlük dosyasında olmayacağından emin olun.

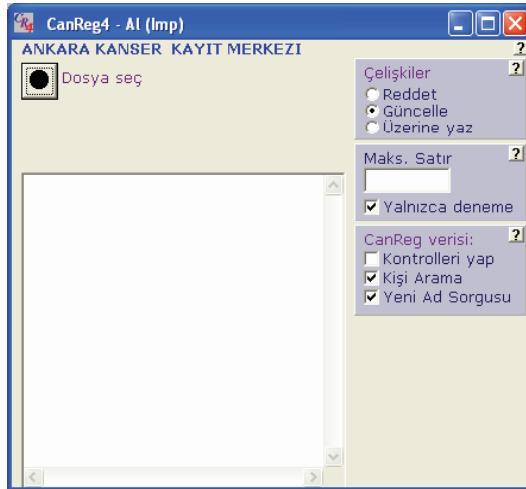
Değişken	Kodu ve Tanımı	
Kayıt Durumu	0 Askıda 1 Onaylı 2 Silinmiş	Sistem Değişkenidir. Değiştirilemez.
Kontrol Durumu	0 Yapılmadı 1 Yapıldı: TAMAM 2 Yapıldı: Nadir 3 Yapıldı: Geçersiz	Sistem Değişkenidir. Değiştirilemez.

Değişken	Kodu ve Tanımı	
Kişi Arama	0 Yapılmadı 1 Yapıldı: TAMAM 2 Yapıldı: Çok.Prim. 3 Yapıldı: Dublike	Sistem Değişkeni Değiştirilemez
Topografi	00 DUDAK 01 DİL KÖKÜ 02 DİLİN DİĞER BÖLÜML 77 LENF DÜĞÜMLERİ 80 PRIMERİ BİLİNMЕYEN 000 C00.0 Diş üst dudak 001 C00.1 Diş alt dudak 779 C77.9 Lenf düğümü, BBT 809 C80.9 Primer yeri bilinmeyen	Uluslararası Hastalık Sınıflandırması: Onkoloji 3. Baskı (ICD-O-3) Değiştirilemez
Histoloji	8000 Malign Neoplazi 8001 Malign tümör hücresi 9989 Miyelodisplastik sendrom, BBT	ICD-O-3 Değiştirilemez
Davranış	0 Benign 1 Ben/malign old.bilnm 2 İn situ 3 Malign	ICD-O-3 Değiştirilemez
Cinsiyet	1 Erkek 2 Kadın 3 Herm. 9 Bilin	Değiştirilemez
Tanı Yöntemi	00 Mikroskopik, BBT 01 Histoloji(primer) 02 Histoloji(metastaz) 03 Histoloji(otopsi) 04 Sitoloji/hematoloji 05 Spesifik tümör mark 07 Klinik muayene 08 Ölüm formu 09 Bilinmiyor 6a * 6b Klinik araştırma 6b *	Değiştirilemez
	00 BBT 01 Adana 02 Adiyaman 03 Afyon 80 Osmaniye 81 Düzce 98 Kıbrıs	Düzenlenebilir İlk iki basamak il kodu, sonraki iki basamak bu ile ait ilçe kodunu gösterir.

Değişken	Kodu ve Tanımı	
Adres Kodu	99 Bilinmeyen 0000 TC BBT 0010 TC dışı 0020 TC, İl dışı 0100 Adana,merkez 0101 Seyhan 9801 Lefkoşa 9802 Güzelyurt 9803 Gazimagusa 9804 Girne 9999 Bilinmeyen	
Kurumu	001 A.D.H. 002 SSK (AADH) 003 AÜTF 074 Kılıç Pat. 075 Çözüm Pat. 076 Güler Lab. 077 Bilim Pat. 100 Kanser Tarama ve Eğt. Merkezi 888 Diger aktif KKM 999 Kanser Savaş Formu	Düzeltilabilir (000-999)
Bölümü	01 Beyin Cer. 02 Cerrahi 03 Çocuk Cer. 04 ÇocukSağlığı 20 Üroloji 21 Hematoloji 97 Liste 98 Diğer 99 Bilinmeyen	Düzeltilabilir (00-99)
Durumu	1 Yaşıyor 2 Vefat 3 Göç 9 Bilinmiyor	Düzeltilabilir (0-9)

3.4 İmport

Dışarıdaki bir dosya import işlemiyle CanReg-4'e yüklenebilir. Kayıtları import ederken dikkatli olunmalıdır, bu işlem sırasında CanReg-4'den herhangi bir kayıt silinebilir.

(1) İmport Edilecek Kayıt Dosyasının Hazırlanması

İmport edilecek kayıtların dosyası aşağıdaki formatlardan birine uymalıdır:

Tab ile ayrılmış, Virgülle ayrılmış ve Dikey barla ayrılmış. Program hangisinin seçildiğini otomatik olarak tespit eder. İmport edilecek dosyaların kayıtları aşağıda gösterildiği gibi olmalıdır.

Kısa Değişken İsimleri	Uzun Değişken İsimleri	Uzunluk	Tanımı
KkmNo	KKM No	10	K. Kayıt Merkezine ait tümör kayıt numarasıdır.
Kurumu1	Kurumu1	3	Sözlüğe bakınız.
Bolumu1	Bölümü1	2	Sözlüğe bakınız.
ProtoNo1	Protokol1no	12	
Kurumu2	Kurumu2	3	Sözlüğe bakınız.
Bolumu2	Bölümü2	2	Sözlüğe bakınız.
ProtoNo2	Protokol2no	12	
Kurumu3	Kurumu3	3	Sözlüğe bakınız.
Bolumu3	Bölümü3	2	Sözlüğe bakınız.
ProtoNo3	Protokol3no	12	
Kurumu4	Kurumu4	3	Sözlüğe bakınız.
Bolumu4	Bölümü4	2	Sözlüğe bakınız.
ProtoNo4	Protokol4no	12	

GnceTari	Güncelleme Tarihi	8	yyyyagg
Soyadi	Soyadı	16	
Adi	Adı	15	
Doumtrh	Doğum Trh.	10,8	gg/aa/yyyy, yyyyagg
DoumY	Doğum Yeri	4	Sözlüğe bakınız.
Cins	Cinsiyet	1	Sözlüğe bakınız.
Babaadi	Baba Adı	15	
YaY	Yaş	3	Teshis anındaki yaş.
SalikG	Sağlık Güvencesi	2	Sözlüğe bakınız.
Sgno	SG No	20	
Adres	Adres	40	
Koy	Köy	4	Sözlüğe bakınız.
Tel	Tel	10	
Adrkodu	Adres Kodu	4	Sözlüğe bakınız.
TaniY	Tanı Yöntemi	2	Sözlüğe bakınız.
Tanitar	Tanı Tarihi	10,8	gg/aa/yyyy, yyyyagg
LktaniY	İlk Tanı Yeri	20	
Topo	Topografi	3	Sözlüğe bakınız.
Histo	Histoloji	4	Sözlüğe bakınız.
Davr	Davranış	1	Sözlüğe bakınız.
TmsiraNo	Tm. Sıra No	2	Sözlüğe bakınız.
Later	Lateralite	1	Sözlüğe bakınız.
Difer.	Diferans.	1	Sözlüğe bakınız.
T	T	1	Sözlüğe bakınız.
N	N	1	Sözlüğe bakınız.
M	M	1	Sözlüğe bakınız.
ZetlTNM	Özetlenmiş TNM	1	Sözlüğe bakınız.
Tedavi	Tedavi	1	Sözlüğe bakınız.
Cerr	Cerr	1	
Rdytrp	Rdytrp	1	
Kemo	Kemotrp	1	
Horm	Hormntrp	1	
Immn	Immntrp	1	
Dier	Diğer	1	Sözlüğe bakınız.
ZeteE	Özet Evre	2	Sözlüğe bakınız.
Kayittrh	Kayıt Trh.	10,8	gg/aa/yyyy, yyyyagg
KKE	Kayıt Elemanı	3	Sözlüğe bakınız.
Sonzlemtrh	Son izlem/ölüm Trh.	10,8	gg/aa/yyyy, yyyyagg
HastDuru	Hastanın Durumu	1	Sözlüğe bakınız.
Ncelik	Öncelik	1	Sözlüğe bakınız.
KontDuru	Kontrol Durumu	1	
Kiia	Kişi-arama	1	
KayiDuru	Kayıt Durumu	1	Sözlüğe bakınız.
TCKim	TC Kimlik No	11	
IlkTarihi	İlk Tedavi Tarihi	10,8	gg/aa/yyyy, yyyyagg
IlkTipi	İlk Tedavi tipi	1	Sözlüğe bakınız.

(2) Kayıtların import edilmesi

Kayıt dosyasını import etmeden önce bazı başlıklara karar vermelisiniz. Tutarlılıklar, maksimum satır, yalnızca deneme ve geçerlilik kontrolü (kontrolleri yap, kişi arama, yeni ad sorgusu)

(2-1) Tutarsızlıklar

KKM numarası aynı, veri tabanında bazı değişken değerleri farklı olan kayıtlar tutarsızlığa neden olur. Burada; (Tutarsızlıkları import etmemek için) Reddet, Güncelle (yeni veriler bir önceki boş kaydın üstüne kopyalanır.) ya da üzerine yaz (tüm değişkenler boş olanlar da dahil kopyalanır.) seçeneklerinden biri uygulanır.

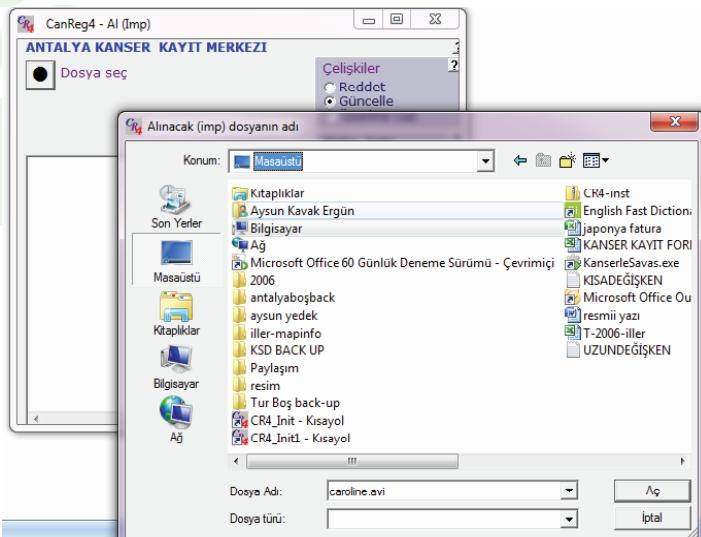
(2-2) Max. Satır ve Yalnızca Deneme

Maximum kaydı import dosyasından okumak için maximum satır sayısı içeren bir import dosyası oluşturabilirsiniz. “Yalnız deneme ” çeki atılırsa, veri dosyanıza hiçbir veri eklenmez yalnızca ne olduğunu göstermek için rapor oluşturulur. Bu rapor listesinde tutarsızlıklar, olasılıklı uyumlar, nadir ve hatalı vakalar bulunur. Bütün kayıtları import etmek için bu kutucuk boş bırakılmalıdır.

(2-3) CanReg-4 Verisi: Geçerlilik kontrolü seçeneklerini seçebilirsiniz.

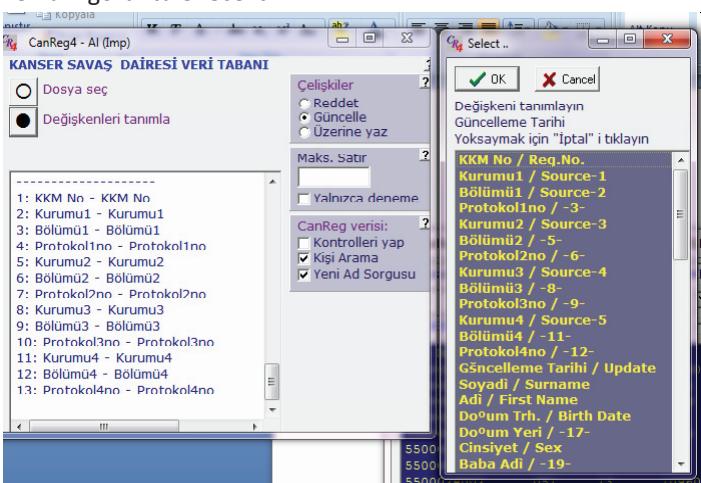
- Kontrolleri yap: Eğer import edilecek veri CanReg-4'de hazırlanmamışsa ya da aşağıda vakalar varsa kontroller yapılmalıdır. Yine de kontroller daha önceden de yapılmış ise bu kontrolleri tekrar yapmamak için kutucuğu tiklemeden çalıştırabilirsiniz.
- Kişi Arama :Normalde, CanReg-4'deki veri import edilirken kişi arama yapılmış olsa bile otomatik olarak tekrar çalışır. Eğer bu seçenek tiklenmediyse bu durumda kişi arama tekrarlanmayacaktır. Bu sadece yeni veriniz yokken tavsiye edilebilir.
- Yeni Ad Sorgusu: Henüz kontrolleri geçmemiş olan bir verinin ilk ismi ve cinsiyeti otomatik olarak kontrol edilir ve düzeltılır. Eğer isterseniz bu yeni isimleri askıya alabilirsiniz, bu durum size yeniden kontrol edebilmenizi ve bu isimleri veri tabanınıza eklemenize yardımcı olur. Eğer yeni bir kayda başlamışsanız, yeni isimleri askıya almak istemeyebilirsiniz; yine de eğer birkaç yıllık veriniz varsa bilinmeyen isimler için yeni ad sorgusu yapmanız önerilir.
- “Rapor dosyası”nda geçerlilik kontrolü sonuçları yer alır. (Bu dosyaları “Sistem Yönetimi>Çalışma Dosyaları”ndan görebilirsiniz.) Daha fazla geçerlilik kontrolü isteyen verinin kayıt durumu “askıda” olur ve bu durum veri tabanında izlenebilir.

Seçenekler ayarlandıktan sonra, dosyanın okunabilmesi ve açılabilmesi için “Dosya Seç” butonu kliklenir.

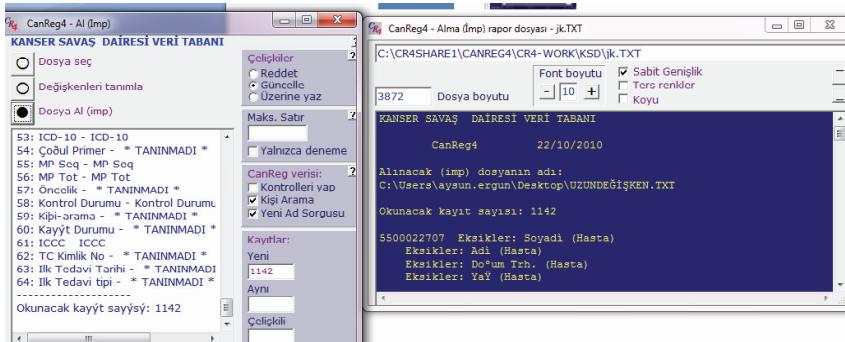

(3) İmport edilecek değişkenlerin seçilmesi

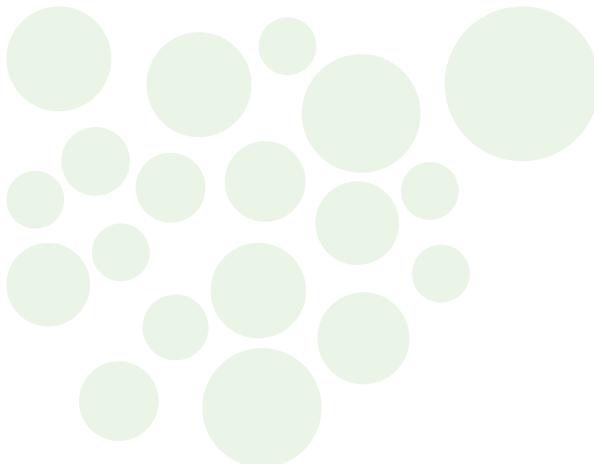
Dosya açıldığında, CanReg-4'deki değişkenlerle uyumlu olan değişkenlerin görüntülenebilmesi için “değişkenleri tanımla” butonu kliklenir. Eğer tutarsızlıklar bulunmuş ise CanReg-4 değişken listesinden bunlardan birini seçebilmek için ‘Select’ ekranı görüntülenecektir.

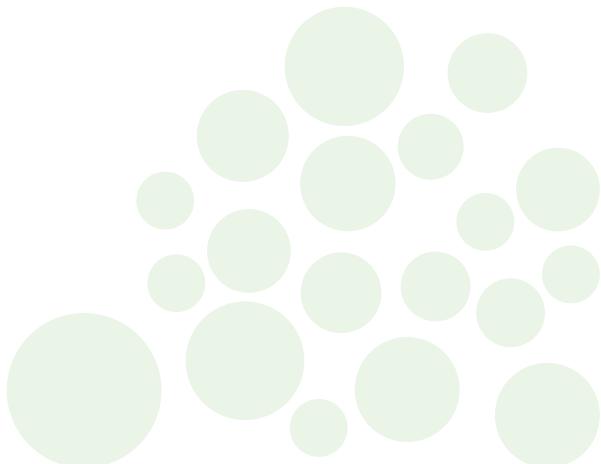
(4) İmport Dosyası

“İmport” kliklendiğinde kayıtlar import edilir. İmport ekranının sol üst köşesinde aktarım ile ilgili sonuçlar yer alır. “Yeni” yeni eklenen kayıtları, ‘Aynı’ tutarsızlıklardan önce kayıtlarla örtüşen veri sayısını, ‘Çelişkili’ tutarsızlığı olan kayıtlarla örtüsen veri sayısını (çelişkili veri) verir.

4. ANALİZ

4.1. Analiz ön menüsü

Analiz ön menüsü 4 seçenekten oluşur: Frekans Dağılımları,, İnsidans Tabloları,, Raporlar/ Export, Frekans/Tablolar ve Epi Info6.

Frekans Dağılımları (Bak 4.2)

Bu seçenek veri tabanınıza ait temel istatistikleri verir; olguların yıllara göre cinsiyet dağılımı, yıllara göre kanser yerlerinin dağılımı gibi.)

İnsidans Tabloları (Bak 4.3)

Bu seçenek yaşa ve yıllara göre kanser oranlarını dünyada başka kanser merkezleriyle kendi verinizi karşılaştırma imkanı sağlayan yaşa standardize hızıyla gösterir.

Raporlar/Eksport (Bak 4.4)

Bu seçenek veri tabanınızı farklı şekillerde kaydetmenize yardımcı olur; Tab ile ayrılmış, Virgül ile ayrılmış, Dikey çubuk ile (|) ayrılmış.

Frekans/Tablolar (Bak 4.5)

Bu seçenek Frekans Tablolarını oluşturmak için kullanılır.

Epi-Info 6 (Bak 4.6)

“Epi-Info6” programına direk ulaşırın bir arayüzdür.

4.2 Frekans Dağılımlar

Bu seçenek farklı değişkenler için yıllara göre olgu sayılarını veren bir text dosyası oluşturur. "Frekans Dağılımları"nı kliklediğinizde "Filtre/Range" ve "Frekans Dağılımları" ekranı birlikte açılır.

Eğer verinin bir kısmını seçerek yapmak isterseniz, "Filtre" ve "Index" ekranını belli aralıktaki kayıtları seçerek kullanabilirsiniz. Her zaman üç dosya hazırlanmış olarak gelir; Cinsiyet/Kayıt durumu frekans dağılımı, Aylara göre frekans dağılımı, ve ICD-10 gruplarının frekans dağılımı. Kalan değişkenler "Değişkenleri Seçiniz" 'den seçilebilir. Buna ilişkin Text dosyaları "Çalışma Dosyaları" klasörünün içine hazırlanır. Yönetim menüsünden "Çalışma Dosyaları" kullanılarak bu dosyalara ulaşılabilir.

The figure consists of three windows from the CanReg-4 software:

- Filter / Range**: Shows a search interface for "ANKARA KANSER KAYIT MERKEZİ". It includes fields for "Filtre" (Filter), "Indeks" (Index), "Başla" (Start) and "Bitir" (End) dates, and a dropdown for "KKM No". Below is a table with columns "KkmNo", "Kurum/Bolum", "ProtoNo1", and "Kurum/Bolum". The table lists several entries, with rows 060100000001 20, 060100000001 21, 060100000001 18, 060100000001 02, 060100000001 20, 060100000001 08, and 060100000001 20 highlighted in yellow.
- CanReg4 - Frekans Dağılımları**: Shows the "Frequency Distributions" dialog. It has a list of variables: Histoloji, Davranış, Tm. Sıra No, Lateralite, Diferans., T, N, M, Özetiilenmiş TNM, and Tedavi. Below this is a checkbox for "Tabloları yazdır" (Print tables). A section titled "Çalışma Dosyalarını Göster" contains links to "Kayıt Durumu / Cinsiyet", "Aylar", "ICD-10 grupları", and "Cinsiyet".
- CanReg4 - Çalışma dosyalarını göster - Freq_Cins.TXT**: Shows the resulting frequency distribution report for "Freq_Cins.TXT" located at "C:\CANREG\CR4-WORK\ANK\Freq-Cins.TXT". The report includes a header with "Font boyutu" (Font size) set to 10, and sections for "ANKARA KANSER KAYIT MERKEZİ", "Frekans Dağılımları", "CanReg4", and "08/06/2010". It displays a table of frequencies for gender categories (1: Erkek, 2: Kadın, 3: Herne, 4: Bilin) across years 1992-2002. The table also includes totals for "Hatalar" and "Eksikler".

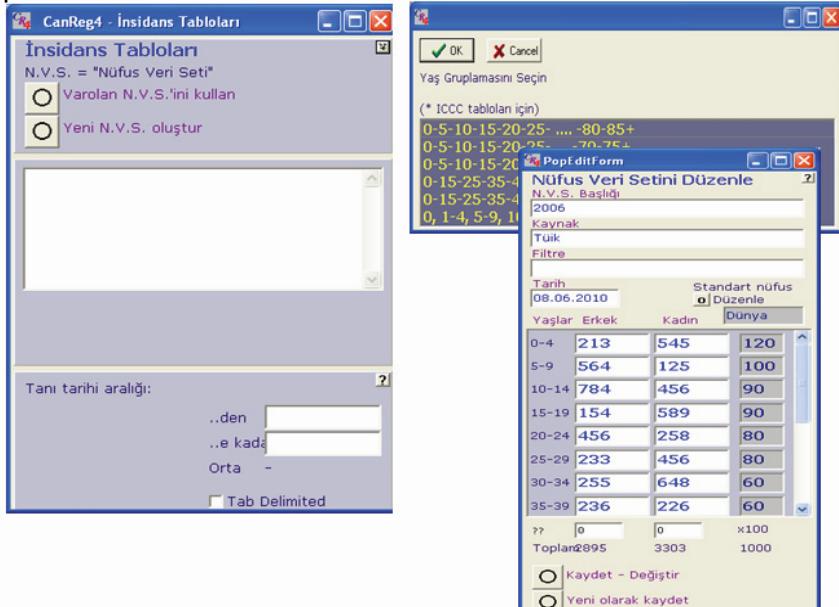
4.3 İnsidans Tabloları

Tablolar yaş, yaş grupları ve ICD-10 kanser tiplerinin insidans oranlarını içerir. İnsidans oranları tablosunu oluşturarak istiyorsanız, risk altındaki populasyon büyülüğü bilinmelidir. Bu nedenle, nüfus veri setine (N.V.S.) ihtiyaç vardır. CanReg-4'de (bununla ilgili) iki seçenek vardır: "Varolan Nüfus Verisini Kullan" ya da "Yeni Nüfus Verisini Oluştur."

1) Varolan Nüfus Verisini Kullan

2) Yeni Nüfus Verisini Oluştur

"Yeni Nüfus Verisini Oluştur" kliklenir ve yaş grupları seçilir. 'PopEditForm' ekranı açılır.

(1) Filtre

"Filtre" ile seçtiğiniz ya da kriterlerinize uygun verilere ait insidans oranlarını hesaplamak için program (kayıt merkezinin bulunduğu şehirdeki) ikametli kayıtları kullanır.

(2) Tarih

Nüfus tahminlerinin girildiği tarihi (gg/aa/yyyy) yazınız.

(3) Standart Nüfus Düzenle

“Yaşa Standardize” hızlar farklı ülkelerdeki farklı yaş profilleri ile karşılaştırmanızı sağlar. CanReg-4’de kullanılan standart nüfus, Doll ve arkadaşları tarafından düzenlenen dünya standart nüfusudur (Segi 1960). “Standart Nüfus Düzenle” butonunu tıklayarak sayıları düzenleyebilirsiniz. (Sayılar 100 olarak girilmiştir. Toplamin daima 1000 olması gerektiğini unutmayın.)

3) Bu N.V.S. ni Düzenle

Var olan N.V.S’yi bu seçenekten değiştirebilirsiniz. Aynı “PopEditForm” ekranı açılacaktır. Değiştirdiğiniz N.V.S’yi kaydedebilirsiniz.

4) N.V.S. Sil

Seçilen N.V.S.’yi silmek için kullanılır.

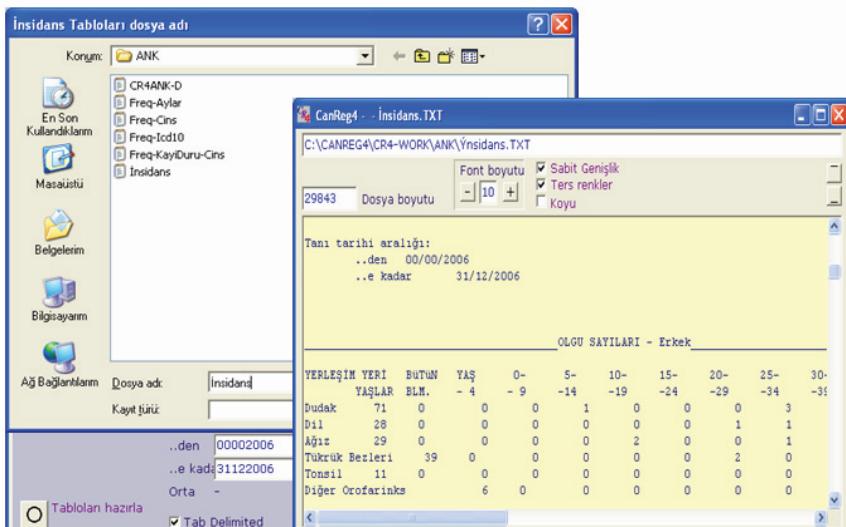

5) İnsidans Tarih Aralığı

İnsidans oranları hesaplanacak zaman dönemini tanımlamak için (gg/aa/yyyy) olarak'den ...'e kadar zaman dilimi seçilir (insidans zaman aralığı). Genellikle, doğal dalgaların nedeniyle 5 yıllık periyodları kullanmak en iyisidir.

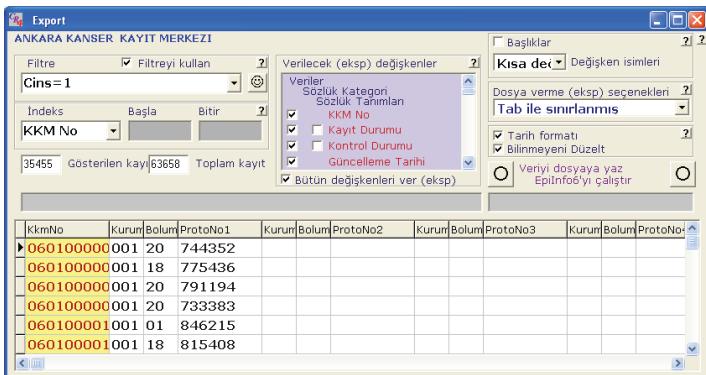
6) Tabloların Hazırlanması

Tablolar genişlikleri ayarlanmış text dosyası olarak hazırlanır. (Microsoft Word ile bastırılmaya uygundur.), aksi halde excell'e uyması için text dosyasının "Tab ile ayrılmış" seçeneği ile hazırlanması gereklidir.

4.4 Raporlar/Eksport

Raporlar/Export menüsü CanReg-4 verisinden, verinin tamamını ve ya bir bölümünü dışarıya bir dosya olarak yazdırılabilir(aktarılabilir.) Bunu yapmanın iki temel sebebi olabilir; veriyi başka bir bilgisayar programına daha fazla analiz yapabilmek için aktarmak (örn. MS Excel ya da access), rapor hazırlamak ya da vaka listesi gibi MS Wordden yazdırmak için kullanılır.

4.4.1 İstenen özellikteki kayıtların eksport edilmesi

Filtre ve İndeks seçenekleri kullanılarak yapılır.

4.4.2 Eksport edilecek değişkenlerin seçimi

Değişken seçmek için isimlerine klikleyebilirsiniz. Eğer ilk kutuya tık atarsanız sadece kodları (sayılar) export edilir. Eğer aynı değişken için diğer kutuları da işaretlerseniz, değişkenlerin kod tanımlamaları da aktarılacaktır. Veriler ekrandaki tabloda görüntülenir. Bunların hepsini seçmek için “Bütün Değişkenleri Ver” kliklenir.

4.4.3 Eksport için dosya formatı seçimi

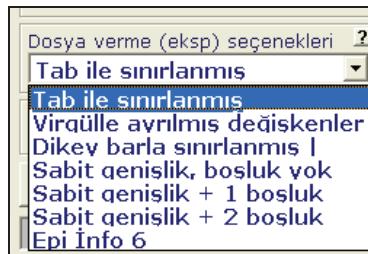
1) Başlık ve Değişken İsimleri

Eğer filtre ve indeks kullanarak “Başlık” seçerseniz, export dosyasının başında bugünün tarihi yazılı olacaktır. Bu seçenek raporlama ve vaka listeleriniz için çok faydalıdır. Değişkenlerin genişliklerini tanımlayabilirsiniz. “Kısa” her bir sütunun

Üstüne değişkenlerin kısaltılmış adını, "Uzun" ise her bir sütunun üzerine tam adını yazdırır.

2) Eksport Dosya Seçenekleri

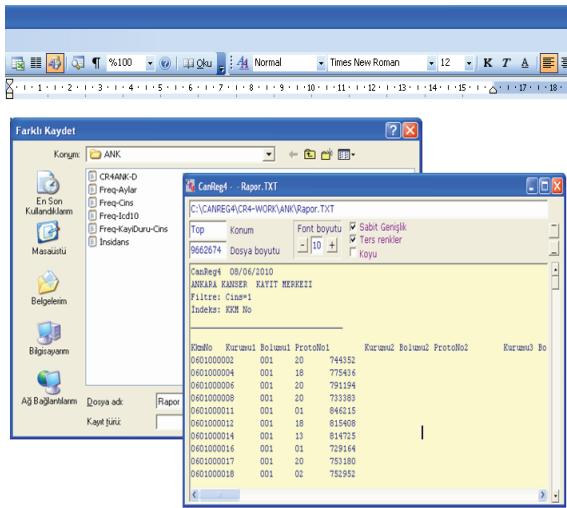

Aşağı doğru açılan bu menüden export dosyasının formatını ayarlayabilirsiniz. MS Access ve MS Excel için genellikle, virgülle ayrılmış, tab ile ayrılmış ya da dikey çizgi ile ayrılmış import dosyaları hazırlanır.

- Her bir değişken tab ile ayrılır.
- Tırnak içinde yazılmış her değişken virgülle de ayrılır.
- Ayarlanmış genişlik, boşluk yok: Her bir değişken kendi maksimum genişliği kadardır. Text dosyasına baktığınızda değişkenlerin hizalanmış olduğunu görürsünüz örn:Arial
- Önceki ile aynı ama daha kolay okunabilmesi için her birinde bir boşluk mevcuttur.
- EpiInfo6'da kullanılmak için dosya export edilir.
- Tarih Formatı: Export yaparken Sayısal form olan yyyyggaa yerine gg/aa/yyyy formatını kullanınız.
- Bilinmeyeni Düzelt: Bilinmeyen günler için "01" ve bilinmeyen aylar için "07" kullanılır. Bu eğer excell'e veri import edecekseñiz gereklidir, yoksa sistem geçersiz tarihleri red edecktir.

3) Veriyi Dosyaya Yaz

Bunu dosya oluşturmak için kullanabilirsiniz, eğer istiyorsanız dosyayı kaydedebilirsiniz.

4) EpiInfo6 'yi çalıştır

Dosya formatını “Epi-Info6” seçtiyseniz, Epi-Info6'yi çalıştırabilirsiniz. Epi-Info6 ile ilgili detaylı açıklamalar 4.6 Epi-Info6 bölümünde yer almaktadır.

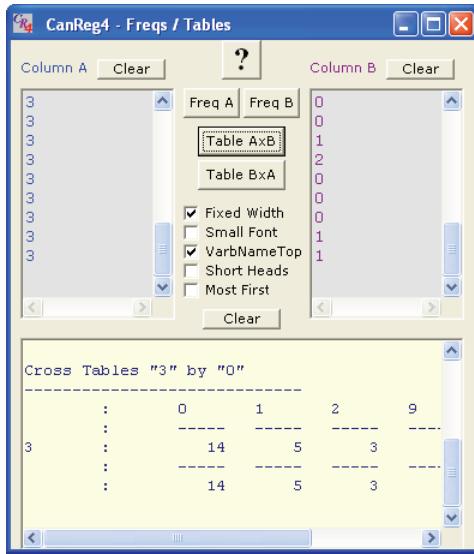
4.5. Frekans/Tablolar

1) Frekanslar

Excell'den (ya da text dosyasından) sütunu kesip A sütununa yapıştırın. Altta ki sonuc tablosuna frekans dağılımını çıkarmak için “Freq A” kliklenir.

2) Tablolar

A sütununa veriyi kesip yapıştırın. Veri setinin aynı kayıtlarını ikinci sütun olan B sütununa kopyalayıp yapıştırın. A satır ve B sütun olmak üzere “Ax B Tablosu” çapraz tablosu hazırlanır. “BxA Tablosu” tıklandığında B satır ve A sütun olmak üzere çapraz tablosu hazırlanır.

3) Seçenekler

- Fixed Width
- Small font
- VarbName Top
- Short Heads
- Most First

Bu özellikler çapraz tablonun isteğe bağlı olarak düzenlenmesi için kullanılır.

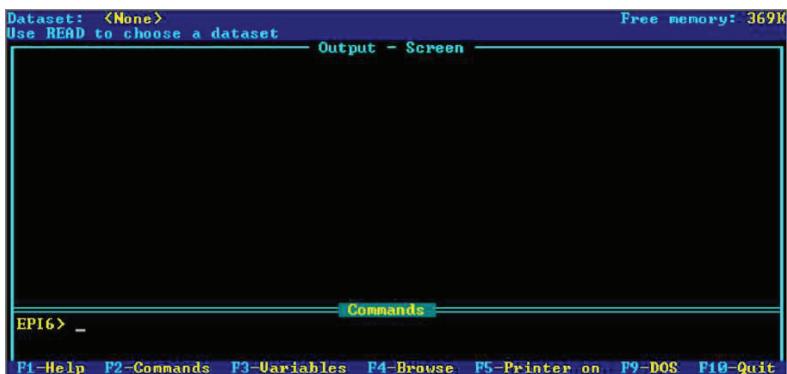
4) Clear

Excel'de grafik yapabilmek için sonuç tablosundan kes yapıştır yapabilirsiniz. Herhangi bir kutucuğu silmek için "Clear" tuşunu klikleyebilirsiniz. Kutucukların boyutlarını yeniden düzenleyebilirsiniz.

4.6 Epi-Info 6

CanReg-4 kullanıcılarına, analiz programı olan Epi-Info6'ya bağlantı kurdurur. CDC tarafından yazılmış olan Epi-Info6 kendi tablolarınızı, frekans dağılımlarını, grafik ve pasta grafikleriniz oluşturabileceğiniz oldukça esnek bir programdır.

4.6.1 Epi-Info6 Ekranı

Üstteki geniş ekran da sonuçlar ya da çıktılar görüntülenir. Altta küçük ekrana talimatlarınızı yazabilirsiniz. Ardından Fonksiyon tuşları kullanılır.

F1: Emin olmadığınız bir talimatla ilgili yardım sağlar.

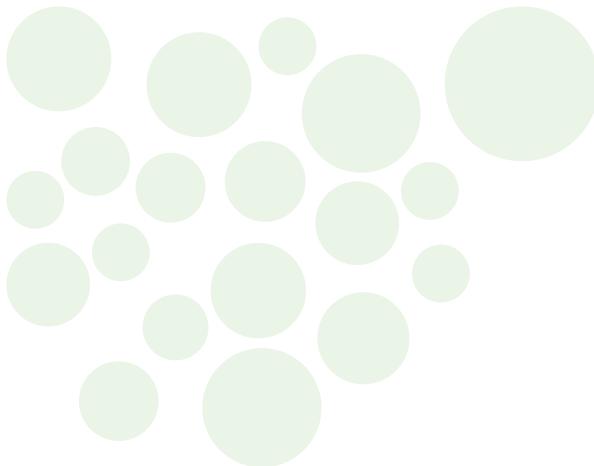
F2: Mevcut talimatı seçin

F3: Değişkenleri seçin

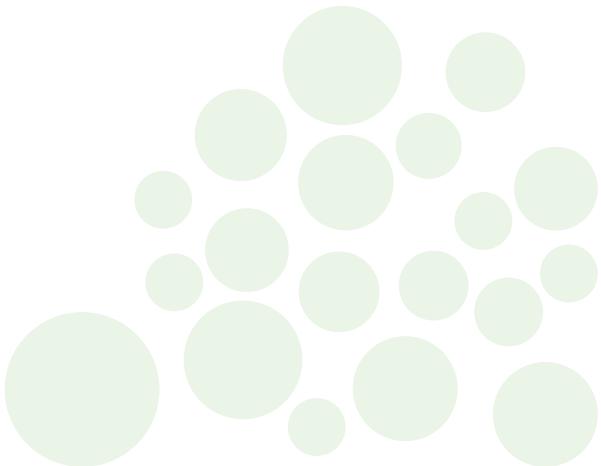
F4: Verilerinizi tarayın.

F10: Epi-Info6 dan çıkış.

Epi-Info6 programı komutlar yazarak kullanılan bir programdır.

5. SİSTEM YÖNETİMİ

5.1 Sistem Yönetimi Ön Menüsü

Yönetim menüsü 6 alt başlıktan oluşur.

Çalışma Dosyaları (Bak 5.2)

Buradan, hazırlanan raporlar, tablolar vd. görülebilir.

Yedekleme (Bak 5.3)

Yedekleme işlemi güvenlik amacıyla başka bir diske tüm veriyi sıkıştırır ve kopyalar, sözlük kodlarını, nüfus verisini, Canreg-4 tanımlarını vd. kopyalar.

İsim / Cinsiyet Kontrolü (Bak 5.4)

Verideki kadın, erkek ve unisex isimleri inceler ve yeniden düzenler.

Dublikasyon Arama (Bak 5.5)

Minimum uyum yüzdesini kullanarak dublikeleri araştırır.

Kullanıcı / Şifre (Bak 5.6)

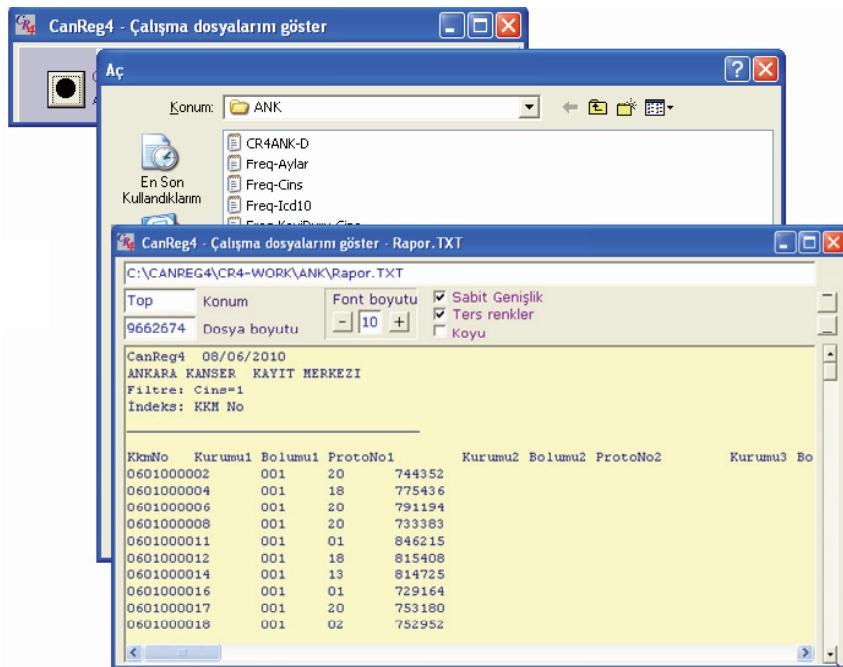
Kullanıcı ve veri tabanı şifrelerini yönetir.

Seçenekler Ayarlar (Bak 5.7)

Dil ve font genişliklerini seçer.

5.2 Çalışma Dosyaları

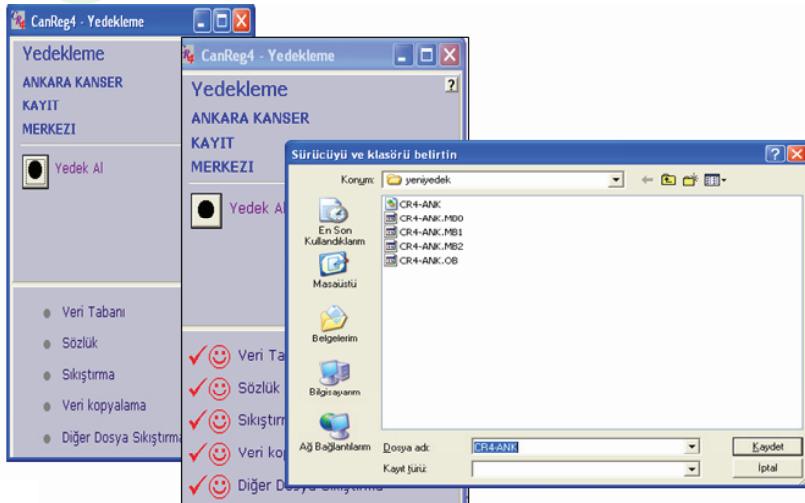
CanReg-4'de oluşturduğunuz raporlar, tablolar vd. buradan görülebilir. Seçtiğiniz dosyayı görmek için "Gösterilecek dosyayı seç" tıklanır. (Maksimum 10 Dosya)

5.3 Yedekleme

5.3.1. Yedek Al

Yedekleme prosedürü tüm veriyi sıkıştırır ve şifreler, sözlük kodlarını, nüfus verisini CanReg-4 sistem tanımlarını kopyalar. "Yedekleme" butonuna basarak bu seçeneği çalıştırabilirsiniz. Yedeklenen dosyalar C:\CR4SHARE\CANREG4\CR4-BACK 'de saklanır.

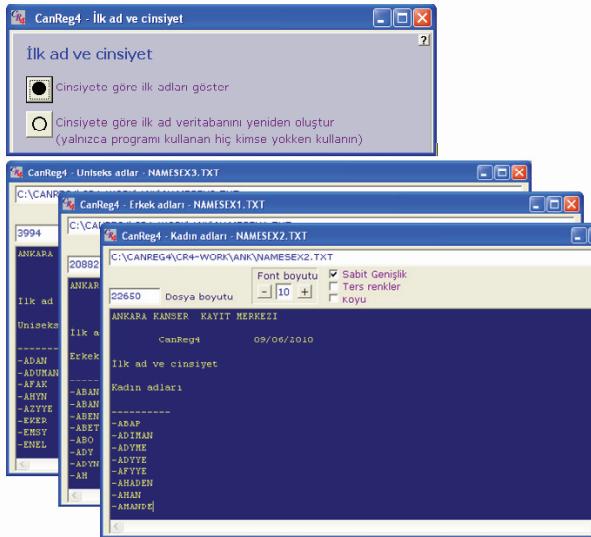
5.3.2. Başka Yere Kopyala

Yedekleme başarıyla tamamlandıktan sonra C:\CR4SHARE\CANREG4\CR4-BACK içindeki yedek dosyaları “Yedeği A’ya kopyala” ya da “Başka yere kopyala” seçenekleriyle yedek dosyalarını istediğiniz yere kaydedebilirsiniz.

5.4 İsim/Cinsiyet Kontrolü

5.4.1 Cinsiyete Göre İlk Adları Göster

Veri tabanında cinsiyet ve ilk adını görebilirsiniz. İsimler bu listeye otomatik olarak eklenmektedir. Bu seçeneği çalıştırıldığınızda, 'C:\CR4SHARE\CANREG4\CR4-WORK\' içindeki NAMESEX1.txt (erkek isimleri), NAMESEX2.txt (kadın isimleri) ve NAMESEX3.txt (uniseks isimler) dosyaları otomatik olarak güncellenir. Bu listeye aleni hataları gidermek için periodik olarak gözatmalısınız.

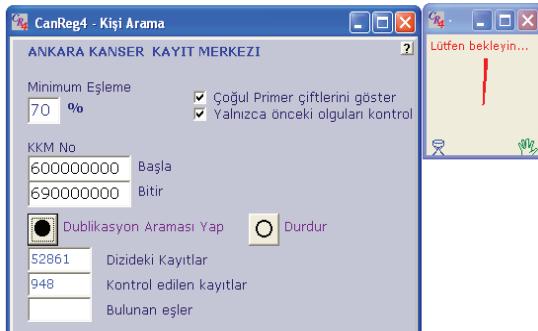

5.4.2 Cinsiyete Göre İlk Ad Veri Tabanını Yeniden Oluştur

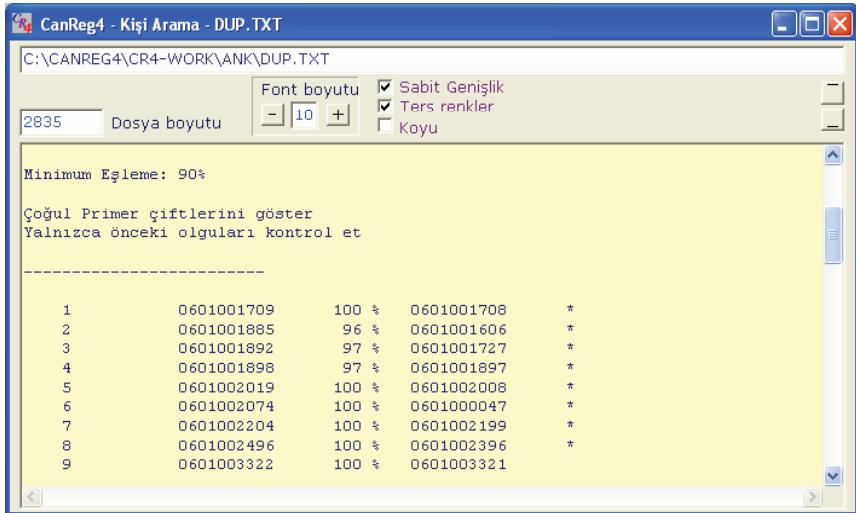
Veri tabanına yeni bir ilk isim ve cinsiyet eklemek istediğinizde kullanırsınız. Ağda (Network) çalışıyorsanız bu program açıkken kimsenin çalışmadığından emin olmalısınız.

5.5 Dublikasyon Arama

Minimum uyum %’si kullanarak dublike kayıt araştırır. Kaydın KKM numarası ya da belli bir aralığa uyanlar şeklindeki kısıtlamayla da bu seçenek kullanılabilir.

- “ÇP çiftlerini göster” tıklanırsa, CanReg-4 ÇP taramasını yapar ve ÇP çiftlerini yıldız ile işaretler.
- Verinin belli bir kısmında dublike arıyorsanız(“Başla” ve Bitir” kullanarak), ‘Yalnızca Önceki olguları Kontrol Et’ kutucuğuna tık atmamalısınız. Aksi halde dublike araştırması iki yönlü yapılamayacak sonuç tamamlanamayacaktır.
- C:\CR4SHARE\CANREG4\CR4-WORK\ ‘ün içinde Dublike sonuçlarını görebilirsiniz.

5.6 Kullanıcı/Sifre

5.6.1 Kullanıcı Şifresi ve Düzenlenmekte Olan Kayıtlar

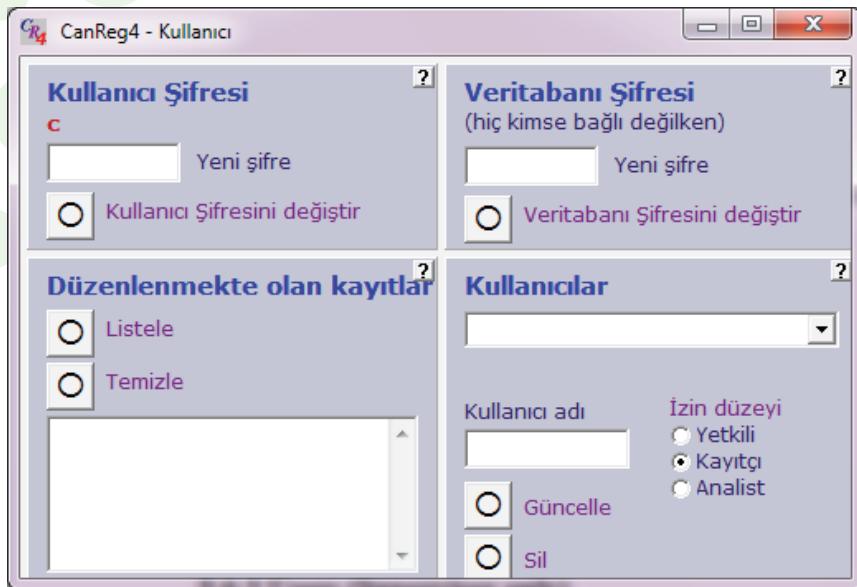
Buradan kullanıcı detaylarına ulaşılır, kullanıcı ve veri tabanı şifreleri gibi düzenlemeler yapılır. CanReg-4’ün şifrelerinin küçük harfe duyarlı olduğunu unutmayın.

Düzenlenmekte olan kayıtlar: Bu seçenek özellikle network olarak çalışan kullanıcılar için oldukça kullanışlıdır."Liste" butonu düzeltilen kayıtları ve kimin tarafından düzeltildiğini de göstermektedir. "Temizle" butonu ile bu liste silinebilir. (hata olduğu durumda, örneğin, veri girişi yapılrken bilgisayar kapanmış ise.)

5.6.2 Veri Tabanı Şifresi (Yalnızca Yönetici)

Veri tabanının ekstra güvenliğini sağlamak amacıyla, bu seçenek veri tabanını kilitlemek için şifre konulmasını sağlar. Bu seçenek kullanıcılar programın içindeyken asla seçilmemeli(kullanılmamalı)dır. Bir kez şifre konulduğunda, veri tabanının her seçeneğini kullanırken bu şifre size sorulacaktır. (Export gibi) **BU ŞİFREYİ KESİNLİKLE UNUTMAYINIZ VE KAYBETMEYİNİZ.** Eğer şifreyi iptal etmek isterseniz, kutucuğu boş bırakıp "Şifreyi Değiştir" yapabilirsiniz.

5.6.3 Kullanıcılar (Yalnızca Yetkili)

Bu seçenek yetkilinin diğer kullanıcıları yönetmesini sağlar. Her bir kullanıcının tek bir kullanıcı adı, şifresi ve yetki düzeyi vardır.

- Yetkili tüm seçenekleri kullanabilir.
- Kayıtçı: veri girişlerinin çoğunu yapabilir, yalnızca “Nadir” vakalar ya da muhtemel dublike vakalar hariç. Sözlüğü değiştirmesi ve Kullanıcı Yönetimine izin verilmez.
- Analist: Veri tabanında hiçbir değişiklik yapamaz. Yalnızca tarama ve analiz seçeneklerini kullanabilir.
- Aşağı doğru açılan bir menüde kullanıcılara ait yetki ve yetki düzeyleri görülebilir.
- Yeni bir kullanıcı eklemek için, kullanıcı adını girin, uygun yetkileri tanımlayın ve “Güncelle” butonuna basın. Aynı zamanda bir kullanıcının yetki düzeylerini de değiştirip “Güncelle” yapabilirsiniz, kutucuğa silmek istediğiniz kullanıcı adını yazarak “Sil” kutucuğunu klikleyerek silebilirsiniz.

5.7 Seçenekler

Bu seçenekleri dili ve ekran genişliğini değiştirmek için kullanabilirsiniz.

CanReg-4 Bilgisayar Programı Kullanımında Dikkat Edilmesi Gereken Konular

1. Bütün **KKM Numaraları** o ilin **plaka kodu** ile başlamalıdır. Örneğin:

Ankara 0600000001

Antalya 0700000001

Bursa 1600000001

Edirne 2200000001

Erzurum 2500000001

Eskişehir 2600000001

Gaziantep 2700000001

İzmir 3500000001

Malatya 4400000001

Samsun 5500000001

Trabzon 6100000001

2. Metin kutusu olan böümlere yazı yazmaya başlamadan önce **boşluk bırakılmamalıdır**. Örneğin: Adı, Soyadı, Baba Adı vb.
3. Metin kutusuna yazılan kelimeler **büyük harfle** yazılmalıdır. **Türkçe karakter** kullanılabilir. Örneğin Ü,Ç,Ğ,Ö kullanılabilir.
4. Programda kırırmalara neden olabileceğinden “ , / , . gibi işaretler kullanılmamalıdır.

Örneğin: **Çift tırnak(“), tek tırnak(‘), virgül(,), noktalı virgül(;), asteriks**

(*)(yıldız,çarşı), soru işaretçi(?). Özellikle SG no, ilk tanı yeri, telefon numaraları, TC kimlik no ve adres bölümlerinde hatalara neden olmaktadır.

- 5. Kısaltmalar** kullanılmamalıdır. Örneğin: Ali Kemal yerine A. Kemal yazılması yanlıştır.

Kısaltmanın mecburi olduğu durumlarda tek harf, nokta, boşluksuz devam etmek önerilir. Örnek: Abdurrahman İbadullah (sığmıyorsa) A.İBADULLAH

- 6.** Hastane Kanser Kayıt Birimlerinde olgu formu doldurulduğu anda, **KKM Numarası verilmeli** ve bu şekilde arşivlenmelidir.

7. Sözlükte **ilçe kodlarında** kesinlikle çıkarma yapılmamalıdır. Yapılan ilçe kodu **eklemeleri** Başkanlığımıza ivedilikle bildirilmelidir. Unutulmamalıdır ki; bu sözlük tüm Aktif Kanser Kayıt Merkezlerinde ortak kullanılmaktadır.

- 8.** Veri girişi sırasında **zorunlu değişkenler** bilinmiyorsa boş bırakılmamalı, bilinmeyen kodu olan **9 ve/veya 99** kodu doldurulmalıdır.

9. TC Kimlik Numaraları 11 basamaklıdır. Bu sayıdan daha farklı olan numaralar için forma veya hasta dosyalarına geri dönüлerek kontrol edilmelidir. CanReg4 bilgisayar programı da TC kimlik numarasının 11 basamak olup olmadığını kontrol etmektedir.

10. TC Kimlik Numaralarına ulaşılmayan olgular için **xxxxxx, 1111111111, 99999999** gibi işaretlemeler veya sayılar yazılmamalıdır.

Eğer TC Kimlik numarasının tamamı okunamıyorsa veya bilinmiyorsa eksik numaralar için de herhangi bir karakter konulmamalıdır.

(123456*8901 / 123456X8901 / 123456?8901) yazılmamalıdır.

11. Bir olguya ait **ikinci kurumdan** da form gelmişse; ikinci kurum bilgileri girilirken protokol numarası kısmına ikinci kurumdan gelen formun **KKM Numarası** yazılmalıdır.

12. Tümör bölümünde **ICD10** ve **ICCC** kodlaması kısmı kayıt sonrası otomatik

olarak program tarafından atanmaktadır. Bu nedenle bu kısma hiç bir şey yazılmamalıdır.

13. Kayıt ekranındaki **kontrol durumu** mutlaka gözden geçirilmelidir. **Kişi arama** mutlaka yapılmalıdır. **Aşkıda** olan olguların insidans değerine katılmadığı düşünülmeli ve bilgiler tamamlandıktan sonra olgu aşından kurtarılarak onaylanmalıdır.
14. **Adres bilgisi** olmayan olgular insidans değerine katılmadığından, bu kişilere ait TC Kimlik numarası mevcut ise **Kimlik Paylaşım Sistemi** üzerinden adres bilgisine ulaşılmalıdır. Ayrıca bu sistem üzerinden demografik bilgiler teyit edilip, gerekli **güncellemeler** yapılmalıdır.
15. **Doğum Tarihi, Tanı Tarihi, Kayıt Tarihi, İlk Tedavi Tarihi, Son İzlem Tarihinin** mutlaka tutarlı olmasına özen gösterilmelidir. Örneğin: Tanı Tarihi, Doğum Tarihinden önce olamaz.
16. **Güncellemeler ve notlar** kısmı her KKM'nin insiyatifine bırakılmıştır. Her merkez kendi işleyışı çerçevesinde buraya istediği sınıflamaları veya hatırlatıcı notları yazabilir.
17. **Çoğul Primer** olduğu tespit edilen olguların tümör sıra no kısmında, “Birincil tümör” yazan bölüm değiştirilerek “ÇP 1. tümör” seçeneği, Çoğul primer ikinci tümör için ise “ÇP 2. Tümör” seçeneği seçilmelidir.
18. **CanReg-4 bilgisayar programı** sözlüğünde, histoloji kısmında eksik olan kodlamalar için ICD-O 3 kitabındaki kodlar kullanılarak KKM tarafından programa eklemeler yapılabilir.
19. Başkanlığımız **köy kodlama sistemine** müdahale etmemektedir. Yalnız KKM tarafından oluşturulan köy kodlaması eğer o ile ait hastanelerde kanser kayıt birimi mevcutsa bu kodları hastanelerin KKB'ndeki bilgisayar programına eklemelidirler.
20. **İlk Tanı yeri** için de KKM'leri kendi içlerinde kısaltmalar, kodlamalar kullanabilirler.
21. Programın yapımcısına ait kullanıcı adı **“andy”** ve şifresi **“xxxxx”**

silinmemelidir. Bunun dışında kullanıcılarla yetkilerine göre kullanıcı adı ve şifresi tanımlanabilir.

22. Sistematik olarak **yedekleme** yapılmalıdır. Bu yedekleme **günlük** ya da her öğle ve akşam olmak üzere **iki kez** yapılabilir. Yedekleme programın kendi içine yaptığı yedeklemenin dışında, ana bilgisayar dışında bir **USB ve/veya hard diske** yapılmalıdır.
23. Canreg-4 Bilgisayar Programı ağda kullanılıyorsa; **yedekleme işlemi** sırasında ana bilgisayar dışındaki tüm bilgisayarlardaki Canreg-4 Bilgisayar programı kapatılmış olmalıdır. Yedekleme işlemi sadece **ana bilgisayardan** yapılmalıdır.
24. **İnsidans tabloları** hazırlanırken, İl Sağlık Müdürlükleri tarafından hazırlanan ETF (Ev Halkı Tespit Fişleri) nüfus verisi kullanılabilir. Bunun yanı sıra TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) tarafından üretilen **nüfus verileri** de kullanılabilir.